ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 262 (5338)
ПАНЯДЗЕЛАК
18
ЛІСТАПАДА
1935 г.
Год выдання XVIII

Учора на вячэрнім пасяджэнні першай усесаюзнай нарады рабочых і работніц-стаханаўцаў пасля прамовы тав. ВАРАШЫЛАВА выступіў таварыш **СТАЛІН**, спатканы бурнай авацыяй, прывітальнымі воклічамі і працяжнымі апладысментамі. Учора-ж нарада закончыла сваю работу.

ІНФАРМАЦЫЯ АБ ЗАКЛЮЧНЫМ ПАСЯДЖЭННІ НАРАДЫ БУДЗЕ ЗМЕШЧАНА У НАСТУПНЫМ НУМАРЫ.

ВЫШЭЙ ТЭМПЫ І ЯКАСЦЬ АПРАЦОЎКІ ІЛЬНУ

Мінуў месяц з дня сканчэння Ўсебеларускага злёта ўдарніц-ільнотрапальшчыц.

Далегаты злёта ў сваім звароце да ўсіх калгасніц і калгаснікаў Совецкай Беларусі лішні раз напомнілі, што «святкаваць перамогу нам яшчэ рана. Барацьба за лён не скончана. Наступілі рашаючыя дні барацьбы са стратамі ільну пры яго апрацоўцы, за павышэнне якасці валакна, за высокі калгасны даход».

Ход ільнозагатовак выразна паказвае, што ў радзе раёнаў супакоіліся на першых дасягнутых поспехах. У многіх раёнах разважаюць прыкладна так мы, моў, вышерабілі лён, машыны ёсць, кваліфікаванай рабочай сілы хапае і перамога забяспечана, але ж мы ганебна адстаем як па тэмпах, так і па якасці загатаўляемай ільнопрадукцыі.

Калі на 10 лістапада мінулага года план загатовак ільновалакна быў выканан на 68,4 проц., а трасты на 82.7 проц., то на гэтае-ж чысло ў гэтым годзе план ільновалакна выканан на 44,9 проц., а трасты — на 85,5 проц.

Зусім нецярпіма практыка тых раёнаў, якія ў дні, калі ўкараненне стаханаўскіх метадаў работы стала цэнтральнай задачай, усё яшчэ арыентуюцца на старыя тэмпы і выпрацоўваючых 5—6 кілограм валакна ў дзень заносяць на дошку гонару. Такія раёны дэманструюць сваё няўменне ўлічыць абстаноўку, якая склалася, ўлічыць новыя, узросшыя магчымасці калгасаў і дапамагчы ім па-стаханаўску вырашыць новыя задачы ў справе павышэння прадукцыйнасці працы.

Удзельніца ўсебеларускага злёта 60-гадовая стаханаўка з калгаса імя Тіміразева, Сенненскага раёна, **Рагоўская Марыя** на машыне Санталава штодзенна натрапвае 32—34 кілограмы валакна. Стаханаўка Лёзнянскага раёна, член урада БССР **Аўдоцця Цярэнцеўна Кавалёва** паказала, што ільнотрапалка Гарлачова «можа паказаць цуды». Ужыўшы метады Кавалёвай, восем трапальшчыц з калгаса «X з'езд советаў» на «гарлачоўцы» далі 262,5 кілограмы высокаякаснага валакна 12, 13, 14 нумароў. Такіх стаханаўцаў апрацоўкі ільну ў нас ужо нямала. Наш цэнтральны і раённы друк з дня ў дзень паказвае ўсё новых і новых энтузіястаў барацьбы за лён, якія сістэматычна павышаюць норму і якасць апрацоўкі.

За апошнія дні стаханаўскі рух ... большую зацікаўленасць кожнага калгасніка ў барацьбе за тэмпы і якасць сваёй работы. І ўсё-ж ва многіх раёнах, ва многіх калгасах кілонумар не ўвайшоў яшчэ грунтоўна ў калгаснае жыццё. У калгасе «Ніжні дняпровец», Камарынскага раёна, напрыклад, устанавілі апрацаваць за дзень два кілограмы валакна, а ў калгасе імя Чарвякова чатыры кілограмы. Але нават і гэтыя нормы не выконваюцца, бо калгасніцы працуюць не больш 4—5 гадзін у дзень. Да гэтага дня ніхто ў раёне не паклапаціўся шырока азнаёміць калгаснікаў з апошнімі рашэннямі партыі і ўрада аб кілонумарах і якую матэрыяльную выгаду атрымліваюць калгаснікі, якія даюць валакно лепшай якасці.

У арганізацыі апрацоўкі ільну вялучае месца належыць машыне. Партыя ўзброіла нашы калгасы тысячамі ільноапрацоўчых машын Санталава, Гарлачова, Антонава і іншых. Але адной з асноўных прычын ганебнага адставання па ільну з'яўляецца зусім дрэннае скарыстанне, а дзе-ні-дзе і проста ігнараванне ільноапрацоўчых машын. Каля трэцяй часткі калгасаў таго-ж Камарынскага раёна маюць шасцішарвальныя мялкі, але большасць іх не выкарыстоўваецца. У калгасе «Беларуская вёска», Круглянскага раёна, больш месяца купленая новая ільнотрапалка Гарлачова не працуе. У гэтым раёне ёсць 9 ільнотрапалак, пераважная большасць якіх не выкарыстоўваецца. Аналагічных прыкладаў яўнага ігнаравання машын можна прывесці вельмі многа. Але, на вялікі жаль, многія райкомы партыі, райвыканкомы, дырэктары МТС не павялі рашучай барацьбы з антымеханізатарскімі тэндэнцыямі. Зусім дрэнна арганізавалі догляд працуючых машын. Нямала выпадкаў недапушчальных прастояў.

Трэба з усёй сур'ёзнасцю падкрэсліць паніжэнне якасці здаваемай ільнопрадукцыі. **Бешанковіцкі** раён па кантрактацыйнаму дагавору павінен здаваць валакно ў сярэднім 9,5 нумарам, а здае 8,1. **Дрысенскі** замест 9 нумару па дагавору здае 7,9. **Расонскі**— замест 9 нумару здае 7,3. Прычына зніжэння якасці — у парушэнні агратэхнічных правіл апрацоўкі, у пагоні за пустымі «рэкордамі» за кошт якасці. **Сутнасць большэвіцкай барацьбы за лён заключаецца іменна і ў тэмпах, і ў якасці.** Кожны кілограм здаваемага ...

14 лістапада ў Вялікай зале Крамлёўскага палаца адкрылася першая ўсесаюзная нарада рабочых і работніц—стаханаўцаў. На здымку: тт. СТАЛІН, ВАРАШЫЛАЎ, КАГАНОВІЧ, ОРДЖАНІКІДЗЕ, АНДРЭЕЎ, ЖДАНАЎ, ЧУБАР, ПЯТАКОЎ, МЕЖЛАУК на нарадзе.

СТАХАНАЎСКА-КРЫВАНОСАЎСКІ РУХ—ЗАРУКА НОВАГА МАГУТНАГА УЗДЫМУ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ГАСПАДАРКІ

Прамова тав. Л. М. КАГАНОВІЧА 15 лістапада на першай усесаюзнай нарадзе рабочых і работніц—стаханаўцаў

I.

Стаханаўскі рух—плады шматгадовай барацьбы большэвіцкай партыі

Таварышы! тое, што мы бачым і чуем на нашай нарадзе стаханаўцаў, на нарадзе лепшых людзей совецкай краіны, з'яўляецца рэзультатам шматгадовай упартай і напружанай рэвалюцыйнай барацьбы нашай большэвіцкай партыі Леніна—Сталіна. **(Апладысменты. Крыкі «ўра», «Няхай жыве таварыш Сталін!»).**

Адлюстраваннем, агентураў класавых ворагаў унутры партыі і пролетарыята аказаліся людзі, якія, здавалася-б, не з'яўляліся выхадцамі з памешчыкаў і капі...

...рожная, краіна са слаба развітай прамысловасцю, краіна без самалётаў, без хіміі, без танкаў, краіна з дробнай разрозненай індывідуальнай сялянскай гаспадаркай ... класавымі ворагамі, з кулакамі, з астаткамі капіталістаў, з іх агентурай у нашай уласнай партыі.

Перад намі стаяла пытанне або адсталая краіна пойдзе немінуча назад да капіталізма, або мы перабудуем сябе, перабудуем нашу краіну небывала шпаркімі тэмпамі і рушым наперад да соцыялізма.

Гэтага не разумелі жалкія пешкі буржуазнай ідэалогіі. Не разумелі гэтага многія людзі, якія гатовы былі знізіць тэмпы і нават зусім адмовіцца ад індустрыялізацыі і калектывізацыі толькі дзеля таго, што часамі тугавата было ў быту. Але, таварышы, не тое і большэвіцкая партыя, якая здолела згуртаваць не толькі перада...

Стаханаўскі рух — гэта не штодзенная бягучая кампанія за выкананне промфінплана ці за ўздым прадукцыйнасці працы. Гэта гіганцкага размаху гістарычны рух за комуністычную працу.

Ленін і Сталін, а да іх Маркс і Энгельс не раз даказвалі, што соцыялізм стварае новую высокую прадукцыйнасць працы. Тое, што мы чулі тут з гэтай трыбуны з вуснаў людзей, якія выходзілі і па-простаму, па-рабочаму расказвалі аб сваёй штодзеннай барацьбе—аб пераходзе на большую колькасць варштатаў, павелічэнне прадукцыйнасці працы,—гэта, таварышы, не простыя словы нашай бягучай практыкі, гэта безумоўна ...

[illegible] паказала, што ільнотрапалка Гарлачова «можа паказаць цуды». Ужыўшы метады Кавалёвай, восем трапальшчыц з калгаса «Х з'езд советаў» на «гарлачоўцы» далі 262,5 кілограмы высокаякаснага валакна 12, 13, 14 нумароў. Такіх стаханаўцаў апрацоўкі ільну ў нас ужо нямала. Наш цэнтральны і раённы друк з дня ў дзень паказвае ўсё новых і новых энтузіястаў барацьбы за лён, якія сістэматычна павышаюць норму і якасць апрацоўкі.

За апошнія дні стаханаўскі рух ахапіў новыя калгасы Лёзняншчыны. Трапальшчыца **Праскоўя Перцова з калгаса «Віцебскі Пролетарый»**, Замшанскага сельсовета, 14 лістапада дала рэкордную выпрацоўку па трапанні ільну. За змену яна натрапала 36 кілограм ільновалакна 12 нумара. 16 лістапада Перцова пабіла свой рэкорд, натрапаўшы за змену 40 кілограм 600 грам валакна. Працаваўшая разам з ёй калгасніца **Перцова Марына** натрапала за змену 36 кілограм.

За першынства ў паходзе імя **т. Гікало** за лён змагаюцца дзесяткі тысяч трапальшчыц, мяльшчыкаў, сартавальшчыкаў. Непасрэдны абавязак раённых партыйных і совецкіх арганізацый множыць вопыт передавых, зрабіць яго здабыткам кожнага мяльна-трапальнага пункта, кожнай трапальшчыцы.

На сотнях прыкладаў даказана магутная мабілізуючая сіла сістэмы разлікаў у кілонумарах. Прагрэсіўная здзельшчына, устаноўленая для аплаты перавыканання норм у кілонумарах, стварае яшчэ [illegible] сур'ёзнасцю падкрэсліць паніжэнне якасці здаваемай ільнопрадукцыі. **Бешанковіцкі** раён па кантрактацыйнаму дагавору павінен здаваць валакно ў сярэднім 9,5 нумарам, а здае 8,1. **Дрысенскі** замест 9 нумару па дагавору здае 7,9. **Расонскі** — замест 9 нумару здае 7,3. Прычына зніжэння якасці — у парушэнні агратэхнічных правіл апрацоўкі, у пагоні за пустымі «рэкордамі» за кошт якасці. **Сутнасць большэвіцкай барацьбы за лён заключаецца іменна і ў тэмпах, і ў якасці.** Кожны кілограм здаваемага валакна дрэннай якасці наносіць велізарныя страты пролетарскай дзяржаве, інтарэсам калгасаў і калгаснікаў. Гэта абавязан памятаць кожны кіраўнік раёна, калгаса.

Тэмпы і якасць апрацоўкі ільну павінны быць крута ўзняты. Ніякіх аслабленняў, расхлябанасці, безадказнасці дапушчана не будзе. Гэта павінны цвёрда запомніць кіраўнікі адстаючых раёнаў і калгасаў, маючыя ўсе магчымасці для акуратнага выканання плана ільноздачы, для атрымання прэмій—надбавак за звышпланавую здачу ільну лепшай якасці.

Рашаючы перыяд барацьбы за лён патрабуе максімум напорыстасці, аператыўнасці і ўмення яшчэ больш павысіць прадукцыйнасць працы, выхоўваючы ўсё новых і новых стаханаўцаў апрацоўкі ільну.

Ордананосная Совецкая Беларусь абавязана рапартаваць партыі і ўраду аб новых перамогах на фронце барацьбы за лён. Высокая ўзнагарода да гэтага абавязвае.

З ВЯЛІКІМ УЗДЫМАМ ПРАЦОЎНЫЯ БССР АБМЯРКОЎВАЮЦЬ МАТЭРЫЯЛЫ НАРАДЫ СТАХАНАЎЦАЎ

З гарадоў і раёнаў БССР паступаюць паведамленні аб прапрацоўцы матэрыялаў усесаюзнай нарады стаханаўцаў, якою кіраў таварыш Сталін.

З вялікім уздымам рабочыя вітаюць правадыра народаў, натхніцеля стаханаўскага руху. Яны абавязваюцца яшчэ лепш працаваць, дабіцца масавага разгортвання стаханаўскага руху. Інжынерна-тэхнічныя работнікі ў сваю чаргу бяруць на сябе абавязацельствы аказваць усялякую дапамогу стаханаўцам вывучыць матэрыялы ўсесаюзнай нарады і вопыт які можа быць прыстасаван на сваіх прадпрыемствах неадкладна прымяніць.

Столяр менскага завода імя Мяснікова тав. САКОВІЧ, які дзякуючы стаханаўскім метадам работы дабіўся высокай прадукцыйнасці працы, заявіў у часе гутаркі:

— Можна зразумець, якую ўвагу аддае партыя і ўрад стаханаўскаму руху, калі нарадай кіруюць віднейшыя людзі нашай краіны і сам таварыш Сталін.

— Мы дамо яшчэ больш высокую прадукцыйнасць і перадамо свой вопыт другім, — заявіў другі рабочы, тав. ТРАХАЎ.

Стаханаўка фабрыкі імя Крупскай (Менск) — равесніца Кастрычніка — тав. БАРАНОЎСКАЯ сваё выступленне прысвяціла мудраму Сталіну, які як бацька клапоціцца і вырошчвае людзей.

На заводзе імя Варашылава стаханаўцы расказалі перад усімі рабочымі аб сваіх метадах работы і ўзялі на сябе рад абавязацельстваў па далейшаму павышэнню прадукцыйнасці.

Стаханаўцы віцебскага завода «Чырвоны металіст» імя Кірава абавязаліся перадаць свой вопыт усім рабочым. Сход рабочых фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» даў абяцанне, што да 20 верасня яны выканаюць гадавы план.

Аб вялікім уздыме, з якім праходзяць рабочыя сходы і мітынгі, паведамляюць з раду другіх прадпрыемстваў і раёнаў БССР.

Стаханаўскі рух—плады шматгадовай барацьбы большэвіцкай партыі

Таварышы! тое, што мы бачым і чуем на нашай нарадзе стаханаўцаў, на нарадзе лепшых людзей совецкай краіны, з'яўляецца рэзультатам шматгадовай упартай і напружанай рэволюцыйнай барацьбы нашай большэвіцкай партыі Леніна—Сталіна. **(Апладысменты. Крыкі «Ўра», «Няхай жыве таварыш Сталін!»).**

Гады і гады большэвіцкая партыя нястомна згуртоўвала рабочыя і працоўныя масы ў падполлі, а затым ва ўмовах нашай совецкай свабоды, даказваючы словам і справаю, што замена капіталізма з яго драпежніцкай эксплаатацыяй, з яго сістэмай аграблення працоўных мас, замена яго новым ладам — ладам соцыялізма, дасць гіганцкі рост прадукцыйнасці працы і карэннае, небывалае паляпшэнне становішча самых прыгнечаных, самых забітых мільённых працоўных мас.

Ворагі, змагаючыся з нашай партыяй, даказвалі, што большэвікі не здолеюць узначаліць гэтыя масы, што большэвікі не ўтрымаюць улады і тым больш, гаварылі яны, не здолеюць пабудаваць новы лад, новую соцыялістычную гаспадарку. Большэвікі ў лепшым выпадку здольны толькі разбураць. Але, разбурыўшы, яны будуць знішчаны, бо не здолеюць на месцы разбуранага стварыць сваё новае.

Жыццё і барацьба мільёнаў працоўных нашай краіны ўшчэнт разбілі гэтыя разважанні нашых ворагаў. У найцяжэйшых умовах разрухі, як спадчыны імперыялістычнай вайны, гаспадарання цара, гаспадарання капіталістаў большэвіцкая партыя, узначальваемая Леніным і Сталіным, упершыню ў сусветнай гісторыі 18 год таму назад узяла ўладу ў свае рукі. Ні вайна імперыялістычных інтэрвентаў, ні вайна генералаў, памешчыкаў і капіталістаў супроць маладой совецкай рэспублікі, ні голад і холад не спынілі магутнага гістарычнага руху наперад — да перамогі соцыялізма на адной шостай частцы зямнога шара — у Совецкім Саюзе! **(Доўгія апладысменты, крыкі «Ўра»).**

Большэвікі не толькі здолелі ўтрымаць уладу, але стварылі такую ўладу, такую дзяржаву, якая сёння з'яўляецца самаю моцнаю, самаю магутнаю, самаю прагрэсіўнаю, перадавою ва ўсім свеце! **(Доўгія апладысменты).**

Нашы ворагі карысталіся малейшай труднасцю для таго, каб даказаць, што мы не пабудуем соцыялізма ў нашай краіне. І калі Ленін адчуў у суботніках, якія ўзніклі ў гады грамадзянскай вайны, новыя комуністычныя адносіны да працы, ворагі смяяліся, здзекаваліся. Яны гаварылі, што суботнікі — гэта для забавы.

Адлюстраваннем, агентурай класавых ворагаў унутры партыі і пролетарыята аказаліся людзі, якія, здавалася-б, не з'яўляліся выхадцамі з памешчыкаў і капіталістаў: трацкісты, зіноўеўцы, правыя ўхілісты, розныя другія антыпартыйныя і антысовецкія групоўкі, якія паўтаралі адну і тую-ж буржуазную байку — не вытрымаць большэвікам, не пабудаваць ім соцыялізма ў адной краіне.

Гэтыя ворагі выкарысталі самы цяжкі ўрон, які нанесла наша партыя — смерць творца партыі, нашага вялікага Леніна і атакавалі партыю, атакавалі яе Цэнтральны Камітэт. Але, таварышы, на наша шчасце, на нашу радасць, на нашу гордасць руль, а па чыгуначнаму, рэверс лакаматыва рэволюцыі ўзяў у рукі вучань і саратнік Леніна — наш вялікі Сталін **(Бурныя апладысменты, усе ўстаюць, крыкі «Ўра»).**

Пасля ўзяцця і ўмацавання ўлады, пасля перамогі на франтах грамадзянскай вайны, пасля выхаду з голаду, стала другая па велічыні, другая па сур'ёзнасці вялікая гістарычная задача — гэта індустрыялізацыя і калектывізацыя нашай краіны.

Краіна адсталая, краіна бездарожная, краіна са слаба развітай прамысловасцю, краіна без сам[а]лётаў, без хіміі, без танкаў, краіна з дробнай разрозненай індывідуальнай сялянскай гаспадаркай на сахе, на плузе, на маленькім захудалым коніку, гэта краіна для таго, каб ісці наперад да соцыялізма, павінна была зрабіць новы гераічны скачок. Яна павінна была ўслед за ўзяццем улады ў найкарацейшы тэрмін разгарнуць сваю сілу, разгарнуць сваю магутнасць. І калі, як гаварыў таварыш Сталін, капіталістычным краінам трэбавалася 50—100 год для пераўзбраення, індустрыялізацыі, то нам гісторыя такіх вялікіх тэрмінаў не дала. Мы павінны былі ўзяць за 10—15 год тое, што там бралі за 50—100 год. «Затрымаць тэмпы, — гаварыў свае гістарычныя словы таварыш Сталін, — гэта значыць адстаць. А адсталых б'юць. Але мы не хочам аказацца бітымі».

Усе адразу зразумелі гэту гіганцкую пастаноўку пытання. Яна-ж звязана была, таварышы, не толькі з тым, каб пажадаць пабудаваць заводы, пажадаць калектывізаваць сельскую гаспадарку. Трэба было вытрымаць і цішэнні, і нужду. Трэба было вытрымаць зацятую барацьбу з

Перад намі стаяла пытанне або адсталая краіна пойдзе немінуча назад да капіталізма, або мы перабудуем сябе, перабудуем нашу краіну небывала шпаркімі тэмпамі і рушым наперад да соцыялізма.

Гэтага не разумелі жалкія пешкі буржуазнай ідэалогіі. Не разумелі гэтага многія людзі, якія гатовы былі знізіць тэмпы і нават зусім адмовіцца ад індустрыялізацыі і калектывізацыі толькі да таго, што часамі туга[ва]та было ў быту. Але, таварышы, на тое і большэвіцкая партыя, якая здолела згуртаваць не толькі перадавых людзей, але нават рабочых і сялян, праяўляўшых часамі адсталасць. Партыя згуртавала іх, павяла ў бой і ператварыла ў сапраўдных байцоў.

Вы чулі, што сёння гаварыў т. Мікаян — народны камісар харчовай прамысловасці. Ён гаварыў, як цяжка было экспартаваць і як сёння мы ўжо не экспартуем многае з таго, чаго-б не хацелі экспартаваць і раней. Але мы вымушаны былі гэта рабіць. Трэба было знайсці ў сабе сілу розуму, мужнасці, стойкасці, беззаветнай адданасці і храбрасці, якую знайшла ў сабе наша партыя і якую перш за ўсё меў вялікі геній нашай рэволюцыі таварыш Сталін! **(Бурная авацыя, крыкі «Ўра», усе ўстаюць).**

Наша краіна стала цяпер магутнай індустрыяльнай краінай, мы самі робім любыя машыны. Наша калектывізаваная сельская гаспадарка самая перадавая ў свеце. Там, дзе былі пустыры — цяпер першакласныя металургічныя і машынабудаўнічыя заводы; там, дзе раней была непраходная глуш, цяпер пралёг канал, які злучае моры паміж сабой; там, дзе была саха, там сёння дзецішча нашай слаўнай соцыялістычнай індустрыі, нашы родныя совецкія трактары, аўтамабілі і камбайны! **(Апладысменты).**

Мы здолелі за гэтыя гады індустрыялізаваць і калектывізаваць краіну, зрабіць краіну дробнай і драбнюткай сялянскай гаспадаркі, краіну, у якой захаваліся яшчэ патрыярхальныя ўклады, зрабіць перадавой соцыялістычнай краінай. Мы здолелі, таварышы, за гэтыя гады падняць культуру народу, культуру краіны, згуртаваць і выхаваць новыя кадры.

Гіганцкі вырасла культура нашага народу, з нетраў якога падымаюцца тысячы герояў працы, якія паказваюць цуды ў стварэнні новай соцыялістычнай прадукцыйнасці працы, небывалай пры капіталізме. **(Апладысменты).**

І вось сёння мы можам сказаць ворагам: хочаце вы, паны капіталісты, і вы, слюнцяі, плюгавыя, жалкія лакеі буржуазіі, хочаце бачыць нашы рэзультаты, плады работы большэвіцкай партыі? Вось яны, у Крамлёўскім палацы сядзяць на гэтай нарадзе **(Бурныя апладысменты, якія пераходзяць у авацыю. Усе ўстаюць, крыкі «Ўра»).**

уздым прадукцыйнасці працы. Гэта гіганцкага размаху гістарычны рух за комуністычную працу.

Ленін і Сталін, а да іх Маркс і Энгельс не раз даказвалі, што соцыялізм стварае новую высокую прадукцыйнасць працы. Тое, што мы чулі тут з гэтай трыбуны з вуснаў людзей, якія выходзілі і па-простаму, па-рабочаму расказвалі аб сваёй штодзеннай барацьбе—аб пераходзе на большую колькасць варштатаў, павелічэнне прадукцыйнасці працы,—гэта, таварышы, не простыя словы нашай бягучай практыкі, гэта безумоўна сапраўдныя цуды народнай сілы, народнай магутнасці, стварэнне новай прадукцыйнасці працы і новых соцыялістычных адносін да працы, да нашай вытворчасці, да нашай гаспадаркі, да гаспадаркі совецкай, да гаспадаркі народнай, да гаспадаркі рабочай! **(Апладысменты).**

Дзве гістарычныя падзеі характарызуюць пабеданосна 18 год нашай барацьбы: гэта — выступленне таварыша **Сталіна** 4 мая з яго гістарычнаю прамоваю аб кадрах і адказ на гэта выступленне — магутны паток стаханаўскага руху.

Орджанікідзе. — Правільна! **(Апладысменты).**

Кагановіч. — Вялікі гістарычны сэнс выступлення таварыша Сталіна аб кадрах у тым, што ён ставіць у цэнтры нашай увагі і клопатаў сапраўдных творцаў жыцця рабочых і сялян, усіх працоўных, якія, як гаварыў таварыш Сталін на першым усесаюзным з'ездзе калгаснікаў-ударнікаў, без шуму і траску будуюць заводы і фабрыкі, шахты і чыгункі, калгасы і соўгасы, ствараюць усе блага жыцця, кормяць і адзяваюць увесь свет.

Прамова таварыша Сталіна аб кадрах была выразам і таго, што ў нас на базе новай тэхнікі выраслі новыя кадры. Наша маладая совецкая інтэлігенцыя, дый астаўшыяся ад старой інтэлігенцыі — сталі новымі. Таварыш Сталін сваёй прамовай аб кадрах сказаў гэтым кадрам — ведайце, што вы — новыя будаўнікі новага жыцця, вы павінны авалодаць тэхнікай, вы павінны яшчэ больш падняць магутнасць краіны. Больш увагі кадрам, больш клопатаў аб творцах новага жыцця. Тое-ж самае таварыш Сталін выразіў на прыёме чыгуначнікаў, тут, у Крамлі, 30 ліпеня, калі ён сказаў, што няма на транспарце вялікіх і маленькіх работнікаў, хоць ёсць пасады вялікія і маленькія. На чыгуначным транспарце ўсе аднолькава вялікія, ад стрэлачніка да наркома, усе аднолькава важны для ўздыму нашага чыгуначнага транспарту. **(Доўганезмаўкальныя апладысменты).**

(ПРАЦЯГ ПРАМОВЫ ТАВ. КАГАНОВІЧА НА 2-й СТАРОНЦЫ).

ПРАЦЯГ ПРАМОВЫ тав. Л. М. КАГАНОВІЧА

Таварыш Сталін паставіў пытанне аб кадрах у шырокім сэнсе гэтага слова. Выраслі мільёны новых людзей. Учора выступаў тут малады токар Кур'янаў. Колькі яму гадоў? Ён — равеснік нашай Кастрычніцкай рэвалюцыі. Калі чалавеку ў год Кастрычніцкай рэвалюцыі было 5 год, то яму зараз 23. Калі яму было 10 год, то зараз яму 28. Гэта ўсё наша слаўная моладзь. Стаханаў, Крываног, Бусыгін, Сметанін, Вінаградавы — гэта дзеці Кастрычніка, гэта моладзь, выхаваная партыі і нашага слаўнага камсамола.

Мы, бліжэйшыя саратнікі таварыша Сталіна, бачым, з якой любоўю бальшавікі, партыя падыходзяць да моладзі, падыходзяць да новых кадраў, якія растуць у новых умовах. Іх канчаткова ўмацоўвае барацьба за сацыялізм не толькі ў нашай краіне, але і ў іншых краінах. Гэта моладзь і перш за ўсё наш камсамол сёння разам з астатнімі рабочымі творыць цуды, вядзе барацьбу за новую культуру, за новую тэхніку, за новыя дасягненні нашай сацыялістычнай радзімы! **(Апладысменты).**

Гэту моладзь пеставаў у свой час таварыш Ленін і пестуе штодзенна таварыш Сталін. Мы, бліжэйшыя работнікі таварыша Сталіна, бачым штодзень, з якой любоўю адносіцца ён не толькі да моладзі, але і да кожнага чалавека ў паасобку, да кожнага паасобнага рабочага, калгасніка. **(Бурныя апладысменты. Крыкі «Няхай жыве наш Сталін!»).**

(У прэзідыуме з'яўляецца таварыш Сталін, спатканы бурнай авацыяй усёй залы. Усе дэлегаты ўстаюць. Па зале нясуцца воклічы «Ўра», «Няхай жыве вялікі, любімы таварыш Сталін!»).

Лозунг, высунуты ў свой час таварышом Сталіным аб заможным жыцці, сёння шпарка праводзіцца ў жыццё. Яркім пацвярджэннем гэтага з'яўляюцца расказы выступаўшых тут таварышоў аб іх заработку ў рэзультаце аўладання тэхнікай, аб росце іх патрэбнасцей, іх культурных запатрабаванняў. Мы робім павольны для паляпшэння жыцця людзей. За гэта мы змагаліся, і сёння мы гэта адчуваем асабліва наглядна, калі падводзім вынікі нашай работы.

Клопаты аб кадрах азначаюць клопаты аб гарадской гаспадарцы, аб жыллі, аб школах, аб бальніцах, сталовых. Хіба не клопатамі аб кадрах з'яўляецца будаўніцтва ў нашай краіне па прапанове таварыша Сталіна сотнямі школ. У адной Маскве за некалькі месяцаў пабудаваны 72 найлепшыя школы. **(Апладысменты).**

Хіба не клопаты аб людзях — уся наша барацьба за культурнае жыццё, за тэатры, за кіно, за аўладанне масамі навукай і мастацтвам, за ўсё тое, да чаго зараз асабліва імкнецца моладзь і старыкі, як гэта відаць з прамоў данецкіх шахцёраў і металургаў, ленінградскіх і горкаўскіх токараў і слесараў, іванаўскіх і арэхаўскіх тэкстыльшчыц, чыгуначнікаў і т. д.

Гэты год з'яўляецца годам асаблівага ўздыму ва ўсіх галінах нашай гаспадаркі. Хіба не рэзультатам калгаснага будаўніцтва, хіба не рэзультатам правільнай палітыкі, якую вяла наша партыя, яе Цэнтральны Камітэт, урад, з'яўляецца той факт, што за кароткі тэрмін, за 2—3 месяцы, мы загатовілі ў гэтым годзе паўтара мільярда пудоў хлеба, а таксама вялікую колькасць бавоўны, гародніны, бульбы і ўсіх іншых сельскагаспадарчых прадуктаў! **(Апладысменты).**

Заможнае жыццё ахапляе ўсе слаі працоўных нашай краіны. І тое, што мы бачым сёння на гэтым злёце, паказвае, што калі гэты год быў годам бурнага ўздыму, мы стаім перад новым крутым пад'ёмам. Несумненна, на аснове стаханаўскага руху мы ў будучым і ў наступныя гады атрымаем новы магутны ўздым усіх галін нашай сацыялістычнай гаспадаркі і росквіту заможнага, культурнага, шчаслівага жыцця мільёнаў працоўных мас нашай краіны! **(Апладысменты).**

...жынераў старых і маладых, якія сваімі ведамі і вопытам могуць шмат у чым дапамагчы крываносаўцам.

Крываносаўскі рух найбольш шырока разгарнуўся сярод паравозных машыністаў. На адной Данецкай дарозе налічваецца ўжо каля тысячы машыністаў, якія перавыконваюць заданыя тэхнічныя хуткасці.

Я мог-бы назваць яшчэ дзесяткі і сотні прозвішчаў — лепшых машыністаў-крываносаўцаў: выступаўшыя тут тт. Омельянаў, Огнёў, Зайцаў, далей тав. Маркаў з Тульскага дэпо, тав. Махоўскі з дэпо Основа, Паўднёвай, —ініцыятар спаборніцтва на Паўднёвай дарозе за перавыкананне камерцыйных хуткасцей, тт. Бабайцаў і Беляеў з М.-Казанскай чыгункі, тав. Іваноў з МББ, тт. Стрэлкоў, Нетупаеў, Багданаў і многія іншыя.

Некаторыя маладыя машыністы расказваюць, што яны сустракаюць супраціўленне часткі старых машыністаў, але мы бачым, што стаханаўска-крываносаўскі рух ужо захватвае і старыкоў-машыністаў. Побач з Крываносам, машыністам маладым, здольным, вышаўшым з рабочай сям'і —яму ад роду ўсяго 25 год,—тут прысутнічае старэйшы машыніст Азова-Чарнаморскай дарогі тав. Яблонскі, якому ўжо пад 60 год і які адным з першых паказаў узоры высокай тэхнічнай хуткасці і перадавой язды на паравозе. **(Прысутныя апладысментамі стоячы вітаюць тав. Яблонскага).** Некаторыя з старых машыністаў, як напрыклад, тав. Ільін з Краснадарскага дэпо, Азова-Чарнаморскай чыгункі, спачатку скептычна аднёсся да крываносаўскага руху. Але потым практыка язды лепшых машыністаў іх пахіснула і паступова падвяла ў рады крываносаўцаў. Зараз тав. Ільін, напрыклад, у паўтара раза перавышае ўстаноўленую тэхнічную хуткасць і стаў лепшым агітатарам за крываносаўскую язду. У рэзультаце барацьбы перадавых чыгуначнікаў, і ў першую чаргу машыністаў, тэхнічная хуткасць па сетцы ў цэлым у сярэднім паднялася ў кастрычніку да 27.4 клм. у гадзіну — на 21,7 проц. вышэй тэхнічнай хуткасці быўшай у сярэднім у 1934 годзе. Паасобныя дарогі, як напрыклад, Данецкая, Екацерынінская, Паўднёва-Заходняя, Паўночна-Каўказ...

II.

Стаханаўска-крываносаўскі рух дабівае кансерватыўныя „прэдзельчыя“ элементы на чыгуначным транспарце

Транспарт адставаў за апошнія гады ад агульнага росту сацыялістычнага будаўніцтва. Лепшыя, чэсныя чыгуначнікі адчувалі сябе вельмі дрэнна, бо ўсведамлялі, што транспарт «сядзіць у балоце», што яго дрэнная работа тармозіць далейшае прасоўванне наперад нашай сацыялістычнай радзімы.

У гэтым годзе, у рэзультаце кіраўніцтва ЦК партыі, урада і асабіста таварыша Сталіна **(апладысменты)** і работы сваіх лепшых людзей, чыгуначны транспарт вырваўся з балота і пачаў ісці ўпэўненым поступам у гару. Давольі сказаць, што сярэднесутачная пагрузка ў сярэднім за 1934 год склала 55.717 вагонаў, а цяпер мы грузім у сярэднім у суткі звыш 75 тыс. вагонаў, г. зн. на 34 проц. больш.

Чыгункі перавозілі ў гэтым годзе хлеба ў сярэднім на 10 проц. больш, чым у мінулым годзе, але перавозілі больш роўнамерна, не дапускаючы масавага скаплення хлеба і псавання яго ў чаканні прыёме чыгуначнікаў у Крэмлі 30 ліпеня.

Практыка барацьбы за апошнія месяцы разбіла ўшчэнт герояў «прэдзелу» і іх, з дазволу сказаць, тэорыю. Вы ведаеце, што тэорыя прэдзелу на транспарце пусціла больш глыбокія карэнні і атрымала большае пашырэнне, чым у іншых галінах нашай гаспадаркі. «Прэдзельшчыкі» прабавалі даказаць, што пры існуючай тэхніцы транспарт не можа даць больш 56 тыс. вагонаў пагрузкі ў суткі. Агідную практыку, сваю дрэнную работу яны хацелі прыкрыць тэарэтычнымі разважаннямі і выкладкамі аб немагчымасці працаваць лепш. Яны прама пісалі: «Наш транспарт у апошні час працуе на прэдзеле... Работа на прэдзеле па ўсіх элементах прыводзіць да нерацыянальнага іх скарыстання». І далей: «Машыніст грузавога поезда не можа развіваць хуткасць, паколькі ў яго распараджэнні малы адрэзак прастору — адзін перагон» і т. д.

...таго, хто непасрэдна працуе на гэтай справе каля варштата, каля трактара, у полі; звяртаючыся да рабочага, да селяніна, умей у яго выпытаць, выведаць самыя драбнюткія дэталі і зрабіць з усяго правільныя вывады. Мне прыходзілася прымяняць гэта ўказанне таварыша Сталіна пры паездках у вёску па калектывізацыі, па рамонту трактароў. Прымянілі яго і ў справе паляпшэння скарыстання паравозаў. Правялі рад гутарак з машыністамі, у прыватнасці, у дэпо-сартыровачная М.-Казанскай чыгункі.

Пытаюся ў машыністаў—якую тэхнічную хуткасць можна даць? Частка мнецца, адказвае, што 24—26 кілометраў. Знайшлася група машыністаў, якія сказалі, што можна даць 30—35 кілометраў. Тады гэта хуткасць лічылася нечуванай, празмернай.

Многія машыністы падтрымлівалі нізкую тэхнічную хуткасць таму, што пры ёй можна было...

III.

Стаханаўска-крываносаўскі рух забяспечвае выкананне сталінскага задання—грузіць 80.000 вагонаў у суткі

Як указаў таварыш Сталін: «транспарт — гэта канвеер, дзе важна работа кожнага работніка, кожнага вінціка». Машыніст можа даваць высокую тэхнічную хуткасць, але калі яго будуць затрымліваць каля закрытых семафораў, на станцыях, то рэзультат яго высокай хуткасці будзе зведзен на нішто. Патрэбна дружная, зладжаная работа ўсіх служб, усіх прафесій для забеспячэння нармальнага прасоўвання пагружаных вагонаў і з адпаведнай хуткасцю.

Участковая хуткасць па сетцы паднялася ў кастрычніку да 18,6 клм. у гадзіну — на 31 проц. вышэй сярэднегадавой участковай хуткасці ў мінулым годзе (14,2 клм.). У параўнанні з вераснем 1935 г. участковая хуткасць паднялася на 10 проц. Гэтаму спрыяў новы графік руху паяздоў, уведзены з 1 кастрычніка. У старых графіках таксама знайшлі свой адбітак «прэдзельчыя» ўстаноўкі.

Зладжанасць частак перш за ўсё вымяраецца раскладам. Графік, ці па-простаму расклад паяздоў, вызначае чарговасць і парадак пропуску паяздоў. Перагоны-ж паміж станцыямі маюць пэўную прапускную здольнасць. Дык вось, у старых графіках у радзе выпадкаў было нанесена, к прыкладу, 100 паяздоў, у той час, як фактычна іх на гэтым участку бывала не больш 40. І рэальныя паязды вымушаны былі прастойваць на станцыях дарэмна толькі таму, што графікам былі прадугледжаны другія, неіснуючыя, міфічныя паязды. Атрымлівалася нічым неапраўдваемае стаптаванне, затрыманне паяздоў. У другім месцы, наадварот, трэба прапусціць рэальных 50 паяздоў, а штучна заніжалі прапускную здольнасць і прадугледжвалі ў графіку, дапусцім, пропуск толькі 40 паяздоў, чым абмяжоўвалі пагрузку і перавозкі. Мы ўважліва перагледзелі ўсе графікі, вылучылі асноўнае ядро пастаянна абарачаючыхся паяздоў, стварылі для іх, у першую чаргу для прамых маршрутаў, найлепшыя ўмовы праследвання, устанавілі агульнасеткавы расклад таварных паяздоў, чаго да гэтага часу не было (існаваў расклад толькі пасажырскіх паяздоў).

Раней атрымлівалася так, што калі трэба было паскораным парадкам накіроўваць якія-небудзь... вання паяздоў, разметкі, прыёмкі і т. д.

Зараз у нас на транспарце стаханаўска-крываносаўскі рух пачынае ахватваць не толькі машыністаў, але саставіцеляў, кандуктароў, стрэлачнікаў, дзяжурных на пуцях, рамонтных і іншых рабочых. Гэта—самае радаснае, бо гэтыя прафесіі адставалі ад машыністаў.

За апошні час у рады крываносаўцаў высунуўся рад кандуктароў, якія паспяхова змагаюцца за высокую камерцыйную ці ўчастковую хуткасць (тэхнічная хуткасць — гэта хуткасць руху поезда на перагонах без уліку астановак на прамежкавых станцыях, а ўчастковая — камерцыйная хуткасць — хуткасць прасоўвання поезда ад адной участковай станцыі да другой з улікам астановак на прамежкавых станцыях). Вось, напрыклад, тав. Варона, галоўны кандуктар Краснa-Лiманскага рэзерва Данецкай дарогі. Ён — стары кандуктар пасажырскіх паяздоў — настолькі быў запален барацьбой за паскарэнне прасоўвання таварных паяздоў, што, не гледзячы на свой 50-гадовы ўзрост, кінуў купэ класных вагонаў і перайшоў на тармазную пляцоўку таварнага поезда. На зборных паяздах ён даў камерцыйную хуткасць амаль у два разы большую, чым яна ўстаноўлена (17 клм. у гадзіну супроць устаноўленай 9,8 клм. у гадзіну). На Данецкай дарозе ўжо ёсць каля 500 крываносаўцаў-кандуктароў. Павышэнне іх прадукцыйнасці працы дазволіла дарозе пры большай рабоце зменшыць колькасць брыгад амаль на 25 проц.—з 3200 кандуктарскіх брыгад у ліпені 1935 г. да 2500 брыгад у кастрычніку. Такое-ж змяншэнне кандуктарскіх брыгад ёсць і па іншых дарогах.

Можна назваць рад кандуктароў-крываносаўцаў — тт. Орлоў і Андрэеў з Дноўскага рэзерва Октябрскай дарогі, т. Сергееў з 1 аддзялення МББ, тав. Андрэюк Анна Якаўлеўна з Маскоўскай акружной чыгункі і інш.

Пачынаюць уключацца ў крываносаўска-стаханаўскі рух і дыспетчары. Тут ужо выступаў адзін з лепшых дыспетчараў тав. Закорка, дыспетчар 2 аддзялення Екацерынінскай чыгункі. Ён дабіўся значных поспехаў у павышэнні ўчастковай хуткасці і пропуску паяздоў дакладна па раскладу.

Нарэшце, у будаўніцтве новых чыгуначных ліній і другіх пуцей мы імкнемся наверстаць упушчанае. Тут яшчэ многа нязграбнасці, зацяжкі будаўніцтва, дараго́ўлі, але ўжо ў гэтым годзе мы мелі бупоўлю, дзе сотні людзей працавалі па-крываносаўску.

На ўчастку Валуйкі — Балашоў — Пенза ў гэтым годзе за 4 месяцы мы далі новых другіх пуцей нязмерна больш, чым раней: калі за папярэднія 4 гады было пабудавана другіх пуцей 257 клм., то у гэтым годзе за 4 м-цы пабудавалі 470 клм. другіх пуцей. **(Апладысменты).**

Чыгуначнікі сваёй работай за апошнія месяцы на справе выкрылі ўсю негрунтоўнасць «тэорыі прэдзелу» і паказалі, якія велізарныя рэзервы ёсць у скарыстанні існуючай ужо тэхнікі, наяўных паравозаў, вагонаў, абсталявання.

Але адначасова мы ўзмоцнена пераўзбройваем чыгуначны транспарт, праводзім яго тэхнічную рэканструкцыю. Мы перайшлі з 1 лістапада на суцэльнае аўтатармажэнне. Літаральна за некалькі месяцаў мы пабудавалі 200 вагонарамонтных пунктаў, якія значна ўмацоўваюць базу рамонту вагонаў. Мы пераходзім у радзе паравозных дэпо на цёплую прамыўку паравозаў, якая значна паскарае працэс прамыўкі. Значныя работы ў гэтым годзе праведзены і па пуцявой гаспадарцы. Клопатамі Цэнтральнага Камітэта партыі і ўрада ў гэтым годзе чыгуначны транспарт атрымаў вялікае падмацаванне новым абсталяваннем і палепшыў сваё матэрыяльнае снабжэнне.

Мы ведаем, таварышы, што тое, што мы грузім, яшчэ недастаткова для задавальнення нашай краіны. Тав. Мікаян тут гаварыў, што зараз яго галіна прамысловасці ліквідавала картачную сістэму. Гэта рэзультат перамог усёй краіны, перамог харчовай прамысловасці. **(Апладысменты).** У нас на транспарце мы яшчэ плануем кожны груз. Праўда, мы ўжо перавыконваем план, але ў нас, яшчэ на жаль, і ў таварным, і ў пасажырскім руху ёсць яшчэ нормы чаргі. У асаблівасці, мы яшчэ поўнасцю не ліквідавалі «картачную сістэму» ў...

раўніцтва ЦК партыі, урада і асабіста таварыша Сталіна **(апладысменты)** і работы сваіх лепшых людзей, чыгуначны транспарт вырваўся з балота і пачаў ісці ўпэўненым поступам у гару. Даволі сказаць, што сярэднесутачная пагрузка ў сярэднім за 1934 год склала 55.717 вагонаў, а цяпер мы грузім у сярэднім у суткі звыш 75 тыс. вагонаў, г. зн. на 34 проц. больш.

Чыгункі перавозілі ў гэтым годзе хлеба ў сярэднім на 10 проц больш, чым у мінулым годзе, але перавозілі больш роўнамерна, не допускаючы масавага скаплення хлеба і псавання яго ў чаканні перавозкі. Тое-ж з бавоўнай і буракамі.

Руды ў гэтым годзе перавозілі ў сярэднім на 24,8 проц. больш леташняга. Гэта дазволіла ствараць вялікія запасы руды на металургічных заводах і вызваліла заводы ад лішняга дабогання нерравання, ці падвязуць своечасова руду, ці не паставяць пад пагрозу астаноўкі доменныя печы.

Вугалю ў гэтым годзе чыгункі перавозяць у сярэднім на 12,7 проц. больш леташняга, а ў III квартале — на 16,7 проц. больш III квартала мінулага года, але мы далёка не задавальняем патрэбнасці народнай гаспадаркі.

Чыгуначны транспарт з года ў год не выконваў задаваемых яму ўрадам планаў пагрузкі. Цяпер мы спадзяемся датэрмінова выканаць гадавы план пагрузкі. **(Бурныя апладысменты).**

Чыгуначнікі зараз узняліся духам, яны адчуваюць на сабе любоў, клопаты, штодзенную дапамогу не толькі партыі, не ЦК, не толькі ўрада, не толькі абкомаў, аблвыканкомаў, але і ўсіх рабочых і сялян нашай краіны. **(Апладысменты).**

Чыгуначнікі бачаць, адчуваюць, што няма нічога немагчымага для бальшавікоў. На чыгунках у гэтым годзе больш чым дзе-небудзь знайшлі сваё ажыццяўленне словы таварыша Сталіна, што «няма такіх крэпасцей, якіх бальшавікі не маглі-б узяць». **(Апладысменты).**

Добрыя людзі на транспарце, як паказала практыка барацьбы за апошнія месяцы, ёсць і нямала. Ёсць, вядома, і дрэнныя людзі, як усюды; можа быць, на транспарце дрэнных людзей больш, чым у прамысловасці. Але на транспарце ёсць атрады выдатных байцоў і сярод камандзіраў, і сярод палітработнікаў, і сярод машыністаў, рабочых паравозных і вагонных дэпо, рабочых транспартных заводаў, кандуктараў, саставіцеляў, дыспетчэраў, сувязістаў, стрэлачнікаў і іншых прафесій. Іменна іх намаганнямі і на аснове той правільнай лініі, якую далі і Цэнтральны Камітэт, і ўрад, даў таварыш Сталін, на аснове згуртавання лепшых людзей транспарту, найбольш перадавыя з якіх прысутнічаюць тут у зале, разам з перадавымі стаханаўцамі нашай краіны, мы здолелі за апошні год дабіцца тых несумненных, хоць і недастатковых поспехаў, аб якіх гаварыў таварыш Сталін на

...прабавалі даказаць, што пры існуючай тэхніцы транспарт не можа даць больш 56 тыс. вагонаў пагрузкі ў суткі. Агідную практыку, сваю дрэнную работу яны хацелі прыкрыць тэарэтычнымі разважаннямі і выкладкамі аб немагчымасці працаваць лепш. Яны прама пісалі: «Наш транспарт у апошні час працуе на прэдзеле... Работа на прэдзеле па ўсіх элементах прыводзіць да нерацыянальнага іх скарыстання». І далей: «Машыніст грузавога поезда не можа развіваць хуткасць, паколькі ў яго распараджэнні малы адрэзак прастору — адзін перагон» і т. д.

Ва многіх падручніках, «навуковых» кнігах, артыкулах, у лекцыях, у транспартных Вузах праціягваліся падобныя «прэдзельчыя» погляды. Гэтай ілжэнавукай забівалі галовы нашым студэнтам і маладым спецыялістам.

Даказвалі, напрыклад, што нельга ўзмацняць фарсіроўкі катла, нельга знімаць з квадратнага метра паверхні нагрэву катла паравоза серыі «Э» больш 30—33 кілаграмаў пары ў гадзіну. А на справе гэты паравоз можа працаваць з фарсіроўкай катла ў 50 — 55 кгр. з'ему пары з квадратнага метра ў гадзіну. Заніжаючы фарсіроўку катла, заніжалі магутнасць паравоза, яго хуткасць на пад'ёмах.

Калі мы распрацоўвалі пытанне аб паляпшэнні скарыстання паравозаў, я выклікаў да сябе групу інжынераў з паравознага ўпраўлення НКШЗ і запытаўся, якія яны даюць дарогам тэхнічныя хуткасці і якія хуткасці могуць быць зададзены пры правільным іх падліку. Гэтых даных у апараце НКШЗ не аказалася. Прышлося іх спецыяльна затрэбаваць ад дарог і дэпо. І ўсё-ж, не маючы дакладных даных для правільных разлікаў па кожнаму цягаваму плячу ў паасобку, гэта група інжынераў з паравознага ўпраўлення сцвярджала, што тэхнічная хуткасць 22—23 клм. у гадзіну для паравоза серыі «Э» з'яўляецца нармальнай. А канструкцыйная хуткасць гэтых паравозаў значна вышэй — 53 кілометры. На жаль, такі няправільны пункт гледжання абараняла і частка нашых маладых інжынераў, якія нядаўна скончылі савецкія Вузы. Іх сапсавалі «прэдзельчыя» падручнікі і «навуковыя працы». Крыўдна было глядзець і слухаць, як нашы, савецкія людзі, нават комуністы, якія вучыліся па гэтых кнігах, даказвалі, што нельга падняць фарсіроўку катла, што нельга падняць тэхнічную хуткасць. Калі такія спрэчкі і частка інжынераў прабавала даказваць, што тэхнічна нельга падняць хуткасць і фарсіроўку катла, што гэта шкодна для паравоза, то некаторыя з няўстойлівых комуністаў-камандзіраў, якія не знаёмы з тэхнікай і не прывыклі ўваходзіць у глыбіню пытання, адступалі перад гэтымі «тэхнічнымі» довадамі.

Мы паступілі па-другому і звярнуліся непасрэдна да рабочых. Таварыш Сталін нас увесь час вучыць: калі хочаш вывучыць справу, авалодаць тэхнікай, звярайся ў першую чаргу да

...мянілі яго і ў справе паляпшэння скарыстання паравозаў. Правялі рад гутарак з машыністамі, у прыватнасці, у дэпо-сартыровачная М.-Казанскай чыгункі.

Пытаюся ў машыністаў—якую тэхнічную хуткасць можна даць? Частка мнецца, адказвае, што 24—26 кілометраў. Знайшлася група машыністаў, якія сказалі, што можна даць 30—35 кілометраў. Тады гэта хуткасць лічылася нечуванай, нязбытачнай.

Многія машыністы падтрымлівалі нізкую тэхнічную хуткасць таму, што пры ёй можна было спакайней працаваць. Яны разважалі так: затрымае мяне станцыя на паўгадзіны, я маю рэзервовую тэхнічную хуткасць, дам 30—35 кілометраў і нагоню затрымку. Яны не змагаліся з дрэннай работай эксплаатацыйнікаў і іншых служб. Калі мы паставілі пытанне перад машыністамі, што патрэбна барацьба за шпаркае прасоўванне паяздоў, што гэта не толькі неабходна транспарту, але і выгодна машыністам, бо павялічыць іх заработкі, ліквідуе звыштэрміновыя работы, то лепшая частка машыністаў гэта моцна падтрымала.

Велізарная заслуга машыніста Петра Крываноса ў тым, што ў той момант, калі ішла барацьба з прэдзельшчыкамі за прызнанне высокай тэхнічнай скорасці, ён першы па ўсёй сетцы на практыцы атакаваў тэорыю «прэдзелу» фарсіроўкі катла, прарваў фронт кансерватараў і паказаў, што можна фарсіраваць кацёл значна больш і можна браць не 23, а 40—50 кілометраў тэхнічнай хуткасці. **(Апладысменты).**

Стаханаўскі-крываносаўскі рух тым і выдатны, што перадавыя людзі, якія не церпяць таго, каб ашукваць дзяржаву, якія хочуць умацоўваць сілу і магутнасць сваёй радзімы, гэтыя перадавыя людзі самі пачынаюць «падштурхваць», адстаючых камандзіраў, прымушаюць некаторых нашых камандзіраў і інжынераў перастройвацца, ісці хутчэй наперад. Я не хачу сказаць, што ўсе нашы інжынеры—адсталыя людзі, ніяк нельга хаяць усіх агулам. Ёсць многа выдатных інжынераў, але трэба сказаць, што на транспарце некаторыя лепшыя інжынеры былі заціснуты ў куток, сядзелі і практычна крапатліва працавалі, а тыя, якія задавалі тон, пісалі кнігі, чыталі лекцыі, — іх была цэлая група, адна другую падтрымліваўшая, адна другую абараняўшая, — гэтыя людзі свядома даказвалі, што паравозы ў нас такія, станцыі такія, пуць такі, вагоны ў нас такія, сувязь і сігналізацыя такая, што больш 56 тысяч вагонаў у суткі грузіць нельга. Жыццё, практыка барацьбы 1935 года жорстка разбіла і асмяяла іх.

Крываносаўскі рух, выкрыўшы герояў «прэдзелу», у той-жа час павінен высунуць у рады перадавых барацьбітоў за далейшы ўздым транспарту лепшых ін-

...вышае ўстаноўленую тэхнічную хуткасць і стаў лепшым агітатарам за крываносаўскую язду. У рэзультаце барацьбы перадавых чыгуначнікаў, і ў першую чаргу машыністаў, тэхнічная хуткасць па сетцы ў цэлым у сярэднім паднялася ў кастрычніку да 27,4 клм. у гадзіну — на 21,7 проц. вышэй тэхнічнай хуткасці быўшай у сярэднім у 1934 годзе. Паасобныя дарогі, як напрыклад, Данецкая, Екацерынінская, Паўднёва-Заходняя, Паўночна-Каўказская і МББ далі яшчэ больш высокі рост тэхнічнай хуткасці.

Для лепшага скарыстання паравозаў і барацьбы з звыштэрміновымі, якія былі бічом у рабоце машыністаў і зніжалі іх працаздольнасць, мы перайшлі ад спаранай язды да строенай, г. зн ад работы двума брыгадамі на паравозе к рабоце трыма брыгадамі. Былі апасенні, што для строенай не хопіць машыністаў, але ўзняцце прадукцыйнасці працы, у першую чаргу павелічэнне тэхнічных хуткасцей, дазволіла абыходзіцца пры большай рабоце меншай колькасцю паравозных брыгад. Напрыклад, па Данецкай дарозе на 1 студзеня 1935 года пры спаранай яздзе трэбавалася 2.829 паравозных брыгад, а на 1 лістапада пры большай рабоце і строенай яздзе трэбуецца ўсяго 2.490 брыгад. Значна павялічыўся па сетцы сярэднесутачны прабег паравозаў, які ў кастрычніку дасягнуў 230 клм., г. зн. на 36,4 проц. больш сутачнага прабегу за 1934 г. (168,5 клм.). Звыштэрміновыя ў паравозных машыністаў ліквідуюцца.

Цяпер машыніст працуе нармальна не больш 192 гадзін у месяц, а на кароткіх плячах па 8 гадзін у суткі. Зразумела, што нармальны адпачынак і свежая ўвага спрыяюць павышэнню працаздольнасці і пільнасці. Вядома, і зараз, з-за зрыву графіка, з-за непамерна вялікіх прастояў на станцыях, машыністы прастойваюць многа гадзін дарэмна, і рабочы дзень зрываецца, але ўсё-ж прастоі рэзка скараціліся ў параўнанні з тым, што было да кастрычніка, да ўвядзення новага графіка руху паяздоў. Заработная плата машыністаў па пераважнай большасці дэпо значна павялічылася. У сярэднім машыніст атрымлівае за нармальны рабочы дзень на 100—150 рублёў у месяц больш таго, што ён атрымліваў разам са звыштэрміновымі, а лепшыя машыністы зарабляюць па 1000 рублёў. Аднак, маглі-б мець большыя дасягненні, калі-б работа астатніх галін гаспадаркі была лепшай; тэхнічная хуткасць дае тады эфект, калі пропуск паяздоў праз станцыі, іх фармаванне і пераапрацоўка ідзе ў нагу з работай паравоза.

графіку, дапусцім, пропуск толькі 40 паяздоў, чым абмяжоўвалі пагрузку і перавозкі. Мы ўважліва перагледзелі ўсе графікі, вылучылі асноўнае ядро пастаянна абарачаючыхся паяздоў, стварылі для іх, у першую чаргу для прамых маршрутаў, найлепшыя ўмовы праследвання, устанавілі агульнасеткавы расклад таварных паяздоў, чаго да гэтага часу не было (існаваў расклад толькі пасажырскіх паяздоў).

Раней атрымлівалася так, што калі трэба было паскораным парадкам накіроўваць якія-небудзь грузы, напрыклад, бавоўну, для маскоўскіх фабрык, то прыходзілася прасоўваць баваўнявыя маршруты з Ташкента вайсковым графікам. У гэтым годзе мы прасоўваем баваўняныя маршруты звычайным графікам таварных паяздоў, а хуткасць прасоўвання даем амаль такую-ж, як у мінулыя гады па графіку вайсковых паяздоў.

Новым графікам ліквідаваны непатрэбныя астаноўкі, у прыватнасці, закрыты 282 блок-пасты і 104 раз'езды. Вядома, і ў новых графіках ёсць яшчэ шмат прабелаў і недахопаў. Мы зараз дэтальна вывучаем практыку ўведзеных графікаў, каб к вясне перапрацаваць іх і даць графікі, дакладна разлічаныя на тую колькасць паяздоў, якая рэальна ідзе.

Зараз наша баявая задача — барацьба за дакладнае захаванне графікаў, за строгае следаванне паяздоў па раскладу. Вы ведаеце, што да гэтага часу і пасажырскія паязды ў нас спазняюцца, а таварныя паязды да апошняга часу хадзілі без раскладаў, ці, як гаварылася, «па дыспетчэрскаму графіку», а на справе па свавольству паасобных работнікаў. Графік і расклады руху паяздоў павінны быць жалезным законам работы транспарту. Але гэта недастаткова абвясціць. За графік і расклады патрэбна доўгая ўпартая барацьба, патрэбна зладжанасць усіх частак чыгуначнага транспарту, патрэбна такая чоткая і акуратная работа, пры якой сапраўды паязды прапускаліся-б своечасова і ў дакладна ўстаноўленым парадку.

Зараз гэта далёка яшчэ не дасягнута. Прастоі на ўчастковых станцыях па састаўленню і пераформаванню паяздоў, пад пагрузкай і выгрузкай значна перавышаюць ўстаноўленыя нормы. У параўнанні з мінулым годам нам удалося скараціць прастоі на ўчастковых станцыях на 1 вагон у сярэднім на 14 проц. і пад грузавымі аперацыямі (пагрузкай ці выгрузкай) — у сярэднім на 16 проц., але гэтага зусім недастатковa. Станцыйным работнікам трэба добра падцягнуцца. Прыклад крываносаўцаў — станцыйнікаў - саставіцеляў Кожухара (ст. Ясінаватая, Екацерынінскай дарогі), Дрэваля (ст. Кр. Ліман, Данецкай дарогі), тэхнічнага канторшчыка Дзідзенка (ст. Луганск, Данецкай дарогі) і многіх другіх паказвае, якія велізарныя рэзервы для скарачэння прастояў яшчэ не скарыстаны ў справе фарма-

роў-крываносаўцаў ... Андрэеў з Дноўскага рэзерва Кастрычніцкай дарогі, т. Сергееў з 1 аддзялення МББ, тав. Андраюк Анна Якаўлеўна з Маскоўскай акружной чыгункі і інш.

Пачынаюць уключацца ў крываносаўска-стаханаўскі рух і дыспетчэры. Тут ужо выступаў адзін з лепшых дыспетчэраў тав. Закорка, дыспетчэр 2 аддзялення Екацерынінскай чыгункі. Ён дабіўся значных поспехаў у павышэнні ўчастковай хуткасці і пропуску паяздоў дакладна па раскладу.

Ён дасягнуў гэтага правільнай арганізацыяй працы і расстаноўкай людзей. Для таго, каб правільна арганізаваць працу і расставіць людзей, ён перш за ўсё вывучыў людзей на сваім участку, пачынаючы са стрэлачніка і канчаючы станцыйным дыспетчэрам. Ён цікавіўся вымернікамі кожнай змены станцыі свайго ўчастка, а таксама заработнай платай галоўных кандуктароў і машыністаў. І калі гэтыя работнікі ўбачылі яго клопаты аб выкананні іх вымернікаў, яны сталі больш добрасумленна і акуратна працаваць.

Раней, напрыклад, поезд падыходзіў да станцыі. Станцыя не ведала, куды ідзе груз і куды яго прымаць. Тав. Закорка стаў паведамляць загадзя станцыю да выхаду поезда, для таго, каб станцыя магла заўчасна загатовіць маршрут, своечасова адкрыць семафор, і гэтым самым зусім зжыў астаноўкі паяздоў каля семафора.

У нас яшчэ ёсць многа буйных гаспадарчых і арганізацыйных недахопаў. У нас многа крушэнняў і аварый. Гэта выяўляе недахопы ўсіх галін чыгуначнай гаспадаркі і ўсіх прафесій. Слаба ў нас, асабліва ў пуцявой гаспадарцы, але і ў пуцявой гаспадарцы мы маем ужо крываносаўцаў, як, напрыклад, дарожны майстар Забайкальскай дарогі тав. Пагрэбной, які дасягнуў узорнага становішча свайго акалодка. І ў паравознай, і ў вагоннай гаспадарцы — па рамонту, па калёснай гаспадарцы, і на заводах мы не скарысталі сваіх рэзерваў, асабліва ў службе эксплаатацыі.

Але мы бачым зараз, як стаханаўцы-крываносаўцы ва ўсіх галінах чыгуначнай гаспадаркі паказваюць прыклады сапраўды бальшэвіцкай барацьбы з гэтымі «вузкімі месцамі». Токар завода «Можерез» тав. Іншакоў расказваў аб сваіх поспехах па абточцы калёсных пар на варштаце «Гегеншайдт», як ён падняў абточку пры норме 8 пар і фактычным выкананні 6 пар у змену да 23 калёсных пар. Зараз крываносаўскі рух шырока разгарнуўся на «Можерезе» і значна павысіў прадукцыю завода па выпуску дэфіцытных калёсных пар. Масцюкоў, Мароз і сотні другіх крываносаўцаў—рамонтных рабочых даюць бліскучыя ўзоры рэзкага павышэння прадукцыйнасці працы, павышэння якасці рамонту, звядзення на нішто паўторнага міжпаяздкога па-запланавага рамонту.

што зараз яго галіна прамысловасці ліквідавала картачную сістэму. Гэта рэзультат перамог усёй краіны, перамог харчовай прамысловасці. **(Апладысменты).** У нас на транспарце мы яшчэ плануем кожны груз. Праўда, мы ўжо перавыконваем план, але ў нас, яшчэ на жаль, і ў таварным, і ў пасажырскім руху ёсць яшчэ нормы чаргі. У асаблівасці, мы яшчэ поўнасцю не ліквідавалі «картачную сістэму» ў пасажырскім руху, чаргі на месцы і ў пасажырскім поездзе. Нам трэба ліквідаваць гэтыя затрудненні, развіваць таварны і палепшыць пасажырскі рух.

Мы ведаем, што на нашым шляху многа труднасцей. Трэба перавыхаваць людзей, прадаўжаць тэхнічнае ўзбраенне і пераўзбраенне транспарту.

У гэтым годзе чыгуначны транспарт атрымаў ад прамысловасці звыш 80 тыс. новых вагонаў у двухвосным вылічэнні, дзякуючы пастаноўцы пытання таварышам Сталіным і рашучаму цвёрдаму падтрыманню народнага камісара цяжкай прамысловасці т. Орджанікідзе. **(Апладысменты).**

Мы атрымліваем ад нашай цяжкай прамысловасці новыя паравозы «ФД» і іншыя віды тэхнічнага ўзбраення транспарту. Мы спадзяемся, што мы атрымаем усё неабходнае для транспарту абсталяванне ад нашай слаўнай цяжкай індустрыі, кіруемай нашым Орджанікідзе. **(Бурныя апладысменты).**

Гэта дае нам упэўненасць, што мы ў найкарацейшы тэрмін яшчэ больш палепшым усю сваю работу і будзем грузіць, несумненна, больш, чым грузім зараз.

Работа чыгуначнага транспарту складаная; у ёй больш чым дзе-небудзь патрэбна чоткая зладжанасць усіх частак чыгуначнага механізма. Работнікі, і вялікія і малыя, павінны працаваць, як лепшыя часткі механізма, бо кожны вінцік вырашае лёс. Возьмем пытанне з крушэннямі. Нават калі 90 проц. сеткі, — а ў нас сетка даўжынёю звыш 80 тыс. клм., — будзе працаваць добра, а дзе-небудзь на маленькай станцыі стрэлачнік пераве стрэлку няправільна, атрымаецца крушэнне поезда, дзесяткі вагонаў могуць быць разбіты, дзесяткі гадзін патрабуюцца для таго, каб аднавіць пуць, рух. А часта не праходзіць і без ахвяр, без забітых і раненых. Вось якое значэнне мае кожны вінцік, вось чаму на транспарце патрэбна барацьба за тое, каб у нас усе людзі былі-б сапраўды крываносаўцамі, каб усе людзі былі сапраўднымі стаханаўцамі. У нас не можа і не павінна быць разгільдзяяў, не павінна быць людзей, якія працуюць усляпую. На жаль, у нас яшчэ многа такіх.

(ПРАЦЯГ ПРАМОВЫ тав. Л. М. КАГАНОВІЧА НА 3-й СТАР.).

ПЕРШАЯ УСЕСАЮЗНАЯ НАРАДА РАБОЧЫХ І РАБОТНІЦ—СТАХАНАЎЦАЎ

ПРАМОВА тав. А. І. МІКАЯНА

Таварышы! Усё, што мы чуем і бачым тут, на ўсесаюзнай нарадзе стаханаўцаў, красамоўна і глядна паказвае, што наша краіна пад вадзіцельствам мудрага, вялікага **Сталіна** ўступіла ў новую паласу гіганцкага ўздыму. **(Бурныя апладысменты. Крыкі «ўра»).**

Як усякі вялікі ўздым чароднага руху, так і цяперашні, **падняў новыя пласты талантлівых людзей** нашага народу, нашых рабочых і калгаснікаў, новых правадыроў з самых нізоў, з фабрык і заводаў, калгасаў і соўгасаў. Мы, члены ЦК партыі, слухаем прамовы рабочых-стаханаўцаў і радуемся. За час рэвалюцыі мы чулі нямала прамоў, але сэрца напаўняецца новай радасцю, калі слухаеш гэтых новых правадыроў рабочых і сялян аб выдатных справах і перамогах.

За некалькі дзён да гэтага вялікага сходу ў Крэмлёўскім палацы тав Сталін, члены ЦК і урада прымалі дэлегацыю калгаснікаў, калгасніц бурачных палёў, прымалі тых, якія па закліку тав. **Сталіна** пашлі за Марыяй Дземчэнка і далі рэкордна высокія ўраджаі буракоў на калгасных і соўгасных палях. І прыём гэтай дэлегацыі нашым урадам, і ордэны Леніна, якія зараз упрыгожваюць грудзі «пяцісоценніц», і ўсесаюзны злёт стаханаўцаў,— усё гэта гаворыць аб вялікім уздыме нашай краіны, аб найвялікшай перамозе сацыялізма. **(Апладысменты).**

Асаблівасць сёнешняй абстаноўкі заключаецца ў тым, што цяпер ужо і **самыя адсталыя** людзі нашай краіны на ўласным вопыце пераканаліся ў праваце і правільнасці генеральнай лініі комуністычнай партыі І таму цяпер уся многамільённая маса разам з перадавымі людзьмі ўпэўнена ідзе наперад, куды хутчэй, чым раней, ідзе наперад сямімільнымі крокамі. І таму цяпер «сарваны» ўсе нормы і планы, сарваны ў бок іх перавышэння.

Зараз мы яшчэ не можам з усёй паўнатой і дакладнасцю сказаць, што дасць стаханаўскі рух, які нарастае з кожным днём. Калі разаб'ем яўных і скрытых ворагаў стаханаўскага руху, калі перабудуецца ўсё гаспадарчае кіраўніцтва зверху данізу, калі кіраўніцтва заводаў, трэстаў, глаўкаў узначаліць на справе стаханаўскі рух, тады мы пакажам у масавым маштабе сапраўды нябачаныя ўзоры высокай прадукцыйнасці сацыялістычнай працы, дамо найвялікшае багацце машын і прадуктаў.

Калі ў самыя трудныя гады нас вёў тав. **Сталін** наперад, многія сумняваліся ў правільнасці нашай лініі. Наша сталінская, ленінская лінія адкідалася ўсімі апартуністамі на чале з ухіліўшыміся членамі ЦК. А цяпер нават самыя адсталыя людзі нашай краіны зразумелі тое, чаго тады не хацелі ці не ўмелі зразумець гэтыя члены ЦК. Як-жа гэта здарылася? Каму мы абавязаны такімі перамогамі? Тав. Сталін у 1925 годзе на XIV з'ездзе партыі з геніяльнай празорлівасцю паставіў у парадак дня пытанне аб ператварэнні нашай краіны з адсталай сялянскай у краіну індустрыяльную. З непахіснай настойлівасцю, з усёй палкасцю ленінца тав. Сталін з дня ў дзень змагаўся за вырашэнне гэтай задачы і праз найвялікшыя труднасці, ламаючы на шляху ўсе перашкоды, сакрушаючы ўсіх ворагаў, прывёў краіну да перамогі сацыялізма. 10 год ажыццяўлення сталінскай лініі індустрыялізацыі ператварылі СССР у перадавую індустрыяльную краіну. Наша цяжкая прамысловасць пад кіраўніцтвам тав. Орджанікідзе, які з такім агнём, такой любоўю і ўменнем аддаўся справе цяжкай прамысловасці **(бурныя апладысменты),** наша цяжкая прамысловасць стварыла базу для сацыялістычнай рэканструкцыі ўсёй народнай гаспадаркі.

Поспехамі народнай гаспадаркі мы абавязаны таму, што ў нас ёсць свая цяжкая прамысловасць, якая ўзбройвае і пераўзбройвае самай перадавой тэхнікай усю нашу гаспадарку. Яна дала сельскай гаспадарцы трактар, камбайн і аўтамашыны, яна дае новыя вагоны і магутныя паравозы чыгуначнаму транспарту, першакласныя варштаты і машыны харчовай, лёгкай і лясной прамысловасці. Цяжкая прамысловасць даганяе і абганяе лепшыя ўзоры амерыканскай і еўрапейскай індустрыі. **(Апладысменты).**

Тав. Сталін, развіваючы вучэнне Леніна—правадыра і настаўніка нашай партыі і народаў свету—указаў шлях, па якому трэба весці многамільённае сялянства к сацыялізму. Самай труднай праблемай рускай рэвалюцыі заўсёды было сялянскае пытанне. Гэта самая трудная праблема рэвалюцыі за апошнія гады канчаткова і беспаваротна вырашана пад геніяльным кіраўніцтвам тав. Сталіна перамогай калгаснага ладу. **(Доўгія апладысменты).**

Тав. Сталін даў не толькі **правільны напрамак** нашага шляху. Гэта галоўнае, але мала яшчэ мець правільную лінію. Трэба ўмець правесці яе ў жыццё. Трэба мець цэлую сістэму рычагоў і прывадных рэмняў к масам, каб лінія партыі стала лініяй мас, каб уся маса пад кіраўніцтвам партыі змагалася за перамогу гэтай лініі. Іменна гэтым шляхам тав. Сталін здолеў у найкарацейшы тэрмін ажыццявіць гэты вялікі, сусветна-гістарычнага значэння пераход многамільённых мас сялян к сацыялізму. Тав. Сталін даў калгаснаму сялянству статут калгаснага жыцця, сталінскі статут, які правільна спалучае асабістыя інтарэсы кожнага калгасніка з грамадскімі інтарэсамі, падпарадкуючы асабістыя інтарэсы інтарэсам грамадскім.

Гэта сталінскае спалучэнне асабістых і грамадскіх інтарэсаў у арганізацыі і аплаце працы калгаснікаў, у суадносінах паміж асабістай гаспадаркай калгасніка і аграмаджанай гаспадаркай калгаса, у пабудове загатоўчых цэн за здаваемую па кантрактацыі прадукцыю, пры якіх за высокі ўраджай і перавыкананне норм здачы калгас атрымлівае падвойную і патройную цану, — усё гэта прывяло да росквіту калгаснай сельскай гаспадаркі. У гэтым годзе мы маем больш чым калі-б там ні было збор хлеба, бавоўны, буракоў, бульбы, усяго, што нам неабходна. **(Апладысменты).**

Стаханаўскі рух паказаў і даказаў, што можна працаваць яшчэ і яшчэ лепш, вышэй і вышэй падымаць прадукцыйнасць працы. Неабходныя для гэтага ўмовы былі ўказаны тав. Сталіным яшчэ ў яго гістарычнай прамове на нарадзе гаспадарнікаў. Галоўнейшыя з гэтых умоў — гэта правільная пабудова заработнай платы, ліквідацыя ўраўнілаўкі і абязлічкі, гэта клопаты аб рабочых.

Ажыццяўленне шасці ўмоў, указанняў, тав. Сталіна аб кадрах, якія вырашаюць усё, яго заклік да клопатаў аб чалавеку, — вось тое, што падняло ўсенародны стаханаўскі рух, калі мільёны працоўных пайшлі ў бой за аўладанне новымі вышынямі сацыялізма, за новае шчаслівае, культурнае жыццё. **(Апладысменты).**

Генію правадыра і арганізатара нашай партыі і мас, нашага настаўніка тав. Сталіна мы абавязаны тым, што многія труднейшыя пытанні рэвалюцыі пераcталі ўжо цяпер быць пытаннямі, многія праблемы перасталі быць праблемамі. Узяць хоць-бы харчовае пытанне. Вы, рабочыя, лепш за ўсіх памятаеце, як нашы партыйныя прапагандысты раней часценька мучыліся, тлумачачы рабочым чаму не хапае хлеба, цукру, мяса; чаму няма махоркі, няма папірос. Аб сабе я павінен сказаць, што мне было трудна не толькі тлумачыць, але яшчэ трудней снабжаць усім гэтым. **Куды лягчэй цяпер тлумачыць чаму стала многа хлеба,** многа масла, многа цукру. **(Доўгія апладысменты).**

Вось я слухаў данецкіх шахцёраў, якія выступалі тут. Успомнім, як раней яны выступалі. Калі ім прапанавалі падняць здабычу вугалю, яны гаварылі: няма табаку, дайце папірос, дайце мыла, няма чым мыцца, дайце макарон, дайце мяса, дайце круп. А зараз шахцёры выступаюць і не гавораць ні аб крупах, ні аб хлебе, ні аб мясе. **(Доўгія апладысменты).**

Гэта не таму, што яны сваіх патрэб не ведаюць, аб сваіх патрэбах не гавораць. Не! Яны гаварылі аб сваіх патрэбах вельмі добра. Яны гаварылі: — у нас няма піяніна, патэфонаў, няма добрых пласцінак.

якія раней павінны былі прывозіць з-за граніцы, і мы больш не маем патрэбы ў тым, каб адрываць ад нашых спажыўцоў масла, мяса, яйкі і другія патрэбныя нам самім прадукты харчавання для вывазу за граніцу. **(Апладысменты).**

Усё гэта цяпер мы даем у нашы совецкія магазіны для продажу таму, што мы ва-ўсю разгарнулі сваю прамысловасць, паднялі залатую прамысловасць, таму, што мы цяпер магутная, поўнасцю незалежная, вялікая сусветная дзяржава. **(Бурныя апладысменты. Усе ўстаюць. Воклічы: «Няхай жыве таварыш Сталін! Ура)».**

Цяпер у нас усюды адкрыты магазіны, тавары туды даюцца добрыя, карткі адменены. А за якасцю тавараў сочаць і рабочыя харчовай прамысловасці, і ўсе спажыўцы. Не толькі рабочыя нашых фабрык стараюцца выпрацаваць добрую прадукцыю, але і ўсякі жыхар Совецкай краіны змагаецца за добрую якасць тавараў хоць-бы тым, што дрэнных тавараў ён не бярэ. Спажывец можа выбіраць. Не падабаецца ў адным магазіне, пойдзе ў другі. У нас ёсць выдатныя харчовыя магазіны, якім могуць пазайздросціць і заграніцай. У магазінах прадаюцца высокаякас-

якая забяспечвае яе сыравінай. З 1934 года прамысловасць пашла ўперад шпаркімі крокамі. Мы стараемся дагнаць па тэмпах вытворчасці і ісці па пятах цяжкай прамысловасці. Праўда, таварыша Орджанікідзе дагнаць і абагнаць наогул трудна. Цяжкую прамысловасць цяжка дагнаць, але харчовая прамысловасць Совецкага Саюза цвёрда займае ўслед за Наркамцяжпромам першае месца. **(Апладысменты).**

У мінулым годзе прадукцыя Наркамхарчпрома вырасла на 25 проц., у гэтым годзе за 10 месяцаў — на 24,6 проц. Такім чынам мы маем прырост прадукцыі харчовай прамысловасці за два гады на 50 проц.

Асобна трэба адзначыць рост вытворчасці такіх тавараў, якіх мы раней не мелі ў дастатковай меры. У 1933 г. мы выпрацоўвалі 2.500 тысяч яшчыкаў махоркі, у гэтым-жа годзе — 3.600 тысяч. Мы ўдосталь снабжаем махоркай усіх, каму яна патрэбна, хто яе хоча купіць. Папірос у нас таксама дастаткова.

У 1932 годзе было дрэнна з вырабам мыла. Таварыш Сталін падняў тады цэлы скандал. У краіне сям-там пачынаўся тыф, не было чым мыцца, а наркамздраўскія ўрачы хадзілі і агітавалі: «Таварышы, для здароўя карысна мыцца. Мыйцеся». Добра гаварыць «мыйцеся», а мыла няма. **(Смех)**

Тады па прапанове тав. Сталіна мылаварная прамысловасць была перададзена з сістэмы Наркамлегпрома Наркамхарчпрому. Цяпер выраб мыла вырас. У 1933 годзе мы выраблялі 250 тысяч тон мыла. У 1935 годзе мы выраблям 430 тысяч тон, прычым мыла лепшых сартоў. На многіх фабрыках мы маем вялікія астаткі мыла. Вось цяпер-бы работнікам Наркамата аховы здароўя добра паагітаваць, каб мыліся часцей і куплялі больш мыла.

Калі Наркамхарчпрому перадалі мылаварную прамысловасць, я, следуючы ўказанню таварыша Сталіна, паставіў перад мылаварамі задачу не толькі павелічэння колькасці мыла, але і паляпшэння якасці. Але так, як працуе таварыш Сталін, мы яшчэ не навучыліся працаваць. У нашага Сталіна невычарпальныя крыніцы мудрасці. Мы будзем яшчэ гады і гады вучыцца ў яго сталінскаму стылю работы. **(Апладысменты).**

Я выклікаў да сябе прадстаўнікоў мылаварнай прамысловасці і загадаў аднавіць усе лепшыя сарты мыла, але сам не ўстанавіў, якія канкрэтна сарты мыла выпускаць, па якой рэцэптуры, у якой упакоўцы, якіх памераў. За гэтымі тонкасцямі я не прасачыў, прадаставіўшы гэта зрабіць глаўку і дырэктарам прадпрыемстваў.

трэба вучыцца ў амерыканцаў.

Наша краіна, як і Амерыка, мае велізарную тэрыторыю і аграмаднае насельніцтва. Таксама як і ў Амерыцы, побач з вялікай прамысловасцю маем развітую сельскую гаспадарку. Амерыка з усіх капіталістычных краін з'яўляецца краінай з найбольш высокай заработнай платай, а заработная плата нашых рабочых развіваецца і будзе развівацца яшчэ больш шпарка. Амерыка з усіх капіталістычных краін мела найбольш шпаркія тэмпы развіцця прамысловасці, якія набліжаюцца да нашых тэмпаў развіцця прамысловасці. Нарэшце, Амерыка з'яўляецца краінай самай перадавой тэхнікі, як і мы, бо ў яе не вісяць на нагах гіры старога капітала і старога абсталявання, як, напрыклад, у Англіі.

Вось чаму нам трэба прыглядацца да Амерыкі, каб усё лепшае пераносіць да нас. Усю нашу мясную прамысловасць мы будуем па тыпу амерыканскай мясной прамысловасці. Мы гэта робім, у прыватнасці, і ў адносінах каўбаснай вытворчасці.

Мы прыступілі да разгортвання каўбаснай вытворчасці і ўлічылі даны нам таварышам Сталіным урок у сувязі з разгортваннем вырабу мыла.

Наркамхарчпром склікаў лепшых майстроў і спецыялістаў каўбаснай справы. Мы дэтальна абмеркавалі з імі амерыканскую рэцэптуру, рэцэптуру старых рускіх каўбасных фабрык, нямецкую рэцэптуру, выбралі самыя лепшыя сарты і зацвердзілі к вытворчасці 113 сартоў каўбас і капчонасцей. Ні адно прадпрыемства, ні адзін дырэктар прадпрыемства, падпарадкаванага Наркамхарчпрому, не мае права парушаць зацверджаную рэцэптуру.

Усе, хто быў у прадуктовых магазінах Наркамунутгандля і Наркамхарчпрома, ведаюць не толькі з майго паведамлення, што мы навучыліся выпускаць першасортную каўбасу ў шырокім асартыменце, лепшай якасці і вялікай колькасці. І рад другіх галін харчовай прамысловасці даюць спажыўцу, нашым выдатным стаханаўцам, рабочым, работнікам, працоўным добрыя прадукты харчавання, каб яны маглі, добра папрацаваўшы, добра паесці.

У гэтым годзе вялікіх поспехаў дабілася наша рыбная прамысловасць. У 1933 годзе рыбная прамысловасць Наркамхарчпрома, не лічачы мясцовую прамысловасць, дала 10,2 млн. цэнтнераў рыбы, у 1935 годзе дамо 13 млн. цэнтнераў, г. зн. на 18 млн. пудоў больш, чым у 1933 годзе. Асаблівых поспехаў дасягнулі мурманскія рыбакі, за што яны ўзнагароджаны ордэнамі.

Азова-Чорнаморскі рыбны трэст пяты год выконвае свой план. І ў гэтым годзе гэты трэст да тэрмі-

ПРАЦЯГ ПРАМОВЫ тав. А. М. КАГАНОВІЧА

нізу, калі кіраўніцтва заводаў, трэстаў, главкаў узначаліць на справе стаханаўскі рух, тады мы пакажам у масавым маштабе сапраўды нябачаныя ўзоры высокай прадукцыйнасці сацыялістычнай

ту—указаў шлях, па якому трэба весці многамільённае сялянства к сацыялізму. Самай труднай праблемай рускай рэвалюцыі заўсёды было сялянскае пытанне. Гэта самая трудная праблема рэвалюцыі за апошнія гады канчатков

ладанне новымі вышынямі сацыялізма, за новае шчаслівае, культурнае жыццё. **(Апладысменты).**

Геню правадыра і арганізатара нашай партыі і мас, нашага настаўніка тав. Сталіна мы абавязаны тым, што многія труднейлі ім прапанавалі падняць здабычу вугалю, яны гаварылі: няма табаку, дайце папірос, дайце мыла, няма чым мыцца, дайце макарон, дайце мяса, дайце круп. А зараз шахцёры выступаюць і не гавораць ні аб крупах, ні аб хлебе, ні аб мясе. **(Доўгія апладысменты).**

Гэта не таму, што яны сваіх патрэб не ведаюць, аб сваіх патрэбах не гавораць. Не! Яны гаварылі аб сваіх патрэбах вельмі добра. Яны гаварылі: — у нас няма піяніна, патэфонаў, няма добрых пласцінак.

Зусім другія патрабаванні сталі!

Гэта гаворыць аб новай ступені развіцця, аб якой мы раней марылі і наступленне якой мы даўно рыхтавалі.

Работнікі харчавой прамысловасці ганарацца тым, што пад кіраўніцтвам тав. Сталіна наша краіна і разам з ёю наша харчовая прамысловасць вырасла так, што з 1 кастрычніка поўнасцю адменены карткі на ўсе харчовыя прадукты. Усё, што стварае Наркамхарчпром, цяпер свабодна прадаецца ўсяму насельніцтву. **(Апладысменты).**

Картачная сістэма была лёгкая і прыемная для бяздзейнікаў харчовых прадпрыемстваў. Прадуктаў не хапала, і ўсё, што ні выраблялі, усё бралі нарасхват, бралі ўсё, што давалі. Навошта старацца рабіць добрую прадукцыю, калі і дрэнную бяруць?! Картачная сістэма разлагала работнікаў харчовай прамысловасці. Проста бывала сорам глядзець на каўбасу, цукеркі, якія выпрацоўваліся многімі прадпрыемствамі ў тыя часы. Яшчэ задоўга да адмены картак таварыш Сталін дапамог нам тым, што патрабаваў барацьбы за добрую якасць тавараў.

Таварыш Сталін даў адначасова правільную арганізацыйную параду. Я расказваў таварышу Сталіну, што для рабочых харчовыя прадпрыемствы выпускаюць дрэнныя тавары, у той час як на экспарт гатуюць найлепшыя прадукты, найлепшыя цукеркі, найлепшае масла, мяса, адэкалон, найлепшую каўбасу.

Таварыш Сталін тады параіў: выпрацоўвайце як-бы для экспарту, а заграніцу не адпраўляйце —давайце ў нашы магазіны. **(Апладысменты).**

Як быццам маленькая хітрасць, а яна аказалася добрым сродкам у той момант, калі трэба было навучыць людзей даваць добрыя тавары не толькі на замежны, але і на ўнутраны рынак.

А для таго, каб будаваць цяжкую індустрыю, каб імпартаваць з-за граніцы за золата варштаты і машыны для пабудовы трактарных, аўтамабільных і іншых заводаў, мы вымушаны былі вывозіць за граніцу патрэбныя нам самім прадукты харчавання. Гэта навучыла нас як след працаваць для экспарту. Цяпер мы пабудавалі нямала заводаў, мы самі робім варштаты і машыны, добрыя, карткі адменены. А за якасцю тавараў сочаць і рабочыя харчовай прамысловасці, і ўсе спажыўцы. Не толькі рабочыя нашых фабрык стараюцца выпрацаваць добрую прадукцыю, але і ўсякі жыхар Савецкай краіны змагаецца за добрую якасць тавараў хоць-бы тым, што дрэнных тавараў ён не бярэ. Спажывец можа выбіраць. Не падабаецца ў адным магазіне, пойдзе ў другі. У нас ёсць выдатныя харчовыя магазіны, якім могуць пазайздросціць і заграніцай. У магазінах прадаюцца высокаякасныя тавары на выбар. Цяпер ужо на харчовых прадпрыемствах ведаюць, што дрэнную каўбасу ці дрэннае мыла ніхто не купіць і гэты тавар будзе ляжаць і псавацца, прынясе страты заводу, выйдзе скандал, умяшаецца Наркамат, а там, таго і глядзі, партыйны і савецкі кантроль. **(Смех).**

Стаханаўцы харчовай індустрыі цяпер часам стыкаюцца з тым, што няма куды дзяваць прадукцыі і не па віне рабочых. Вось, напрыклад, цукерачныя фабрыкі робяць нядрэнныя цукеркі, але не хапае паперы для загортвання і прыходзіцца пускаць гэтыя цукеркі ў гандлёвую сетку незагорнутымі, абсыпанымі цукровай пудрай, каб захаваць іх ад вільгаці. Разумеецца, такія цукеркі бяруць неахвотна, у асаблівасці ў гарадах, а прасоўванне іх у больш аддаленыя раёны, дзе попыт большы, пастаўлена кааперацыяй яшчэ дрэнна. На цукерачных фабрыках стаяць нескарыстанымі многа імпартных машынаўтаматаў для загортвання цукерак з-за адсутнасці тонкай паперы. Тав. **Лобаву трэба рабіць больш паперы наогул і ў асаблівасці спецыяльных сартоў яе** для харчавой прамысловасці, інакш затармозіцца развіццё многіх галін харчовай прамысловасці і значна затрудніцца выпуск яшчэ большай колькасці высокіх сартоў тавараў.

Такія-ж труднасці адчувае кансервная прамысловасць з-за вострай нехваткі **белай бляхі.** Наркамцяжпром павінен ва што-б там ні стала павялічыць выпуск белай бляхі, каб забяспечыць кансервную прамысловасць банкамі. Калі-б мы мелі бляху, нашы стаханаўцы маглі-б ужо зараз зрабіць на многа мільёнаў банак больш, чым мы выпускаем цяпер. Магутнасць заводаў і наяўнасць сыравіны дазваляюць гэта, няма толькі бляхі.

Цяпер у нас не хапае таксама складаў і мяшкоў для цукру. Усё гэта—новыя труднасці, якіх мы раней не ведалі, калі выпускалі мала прадукцыі.

Молатаў. — Мяшкі вам могуць даць.

Мікаян.—Я прашу ў тав. Чубара—даць нам 5 мільёнаў мяшкоў дадаткова, бо няма куды ссыпаць цукар.

У 1932—33 г. харчовая прамысловасць працавала дрэнна з прычыны ўласнай адсталасці і нізкага ўзроўню сельскай гаспадаркі, навучыліся працаваць. У нашага Сталіна невычарпальныя крыніцы мудрасці. Мы будзем яшчэ гады і гады вучыцца ў яго сталінскаму стылю работы. **(Апладысменты).**

Я выклікаў да сябе прадстаўнікоў мылаварнай прамысловасці і загадаў аднавіць усе лепшыя сарты мыла, але сам не ўстанавіў, якія канкрэтна сарты мыла выпускаць, па якой рэцэптуры, у якой упакоўцы, якіх размераў. За гэтымі тонкасцямі я не прасачыў, прадаставіўшы гэта зрабіць главку і дырэктарам прадпрыемстваў.

А таварыш Сталін мне сказаў: «Прынясі ўзоры мыла ў ЦК, там будуць Молатаў, Кагановіч, мы іх разгледзім, няхай ЦК ВКП(б) зацвердзіць». Я прынёс узоры. Таварыш Сталін з удзелам тт. Молатава і Кагановіча, уважліва разгледзеўшы ўсе ўзоры мыла, пазнаёміўся з рэцэптурай кожнага сорту, з вагой кожнага кавалка туалетнага мыла, рад узораў забракаваў, другія пахваліў і прапанаваў шырока выпускаць, некаторыя сарты прапанаваў змяніць. Мы атрымалі спецыяльнае рашэнне ЦК ВКП(б) аб вырабе мыла, аб асартыменце і рэцэптуры мыла.

Вось як працуе таварыш Сталін і як вучыць нас працаваць. Калі ЦК ВКП(б), сам таварыш Сталін асабіста ўшчыльную займаецца такім пытаннем, як асартымент і рэцэптура мыла, то мы, наркомы і гаспадарнікі, павінны ў тысячу раз больш, чым таварыш Сталін непасрэдна ўваходзіць у гэтыя справы. Гэта і ёсць сталінскі метад — узяць нутро пытання, яго па-бальшавіцку разабраць, канкрэтна вырашыць і рушыць наперад справу не агульнымі словамі, а арганізацыяй выканання.

Некалькі слоў аб нашых поспехах у каўбаснай вытворчасці. Сёння на маскоўскім мясакамбінаце, напрыклад, мы **штодзень** замест 30—40 тысяч кілограмаў выпрабляем 145 тысяч кілограмаў каўбасы, у тым ліку 45 тысяч кілограмаў сасісак. Штодзень каля поўмільёна масквічоў з апетытам ядуць нашы сасіскі. Гэта — вялікая справа, бо ўсё, што датычыць мас, мільёнаў людзей — для бальшавіка надзвычай важна. Мы паднялі каўбасную справу не толькі ў Маскве, але і ў Ленінградзе і радзе другіх гарадоў. У мінулым годзе Наркамхарчпромам было выраблена ўсяго 47 тысяч тон каўбас, а за 10 месяцаў 1935 года ўжо выраблена і прадана 76 тысяч тон каўбас, што забяспечвае падваенне вытворчасці за 1935 год у параўнанні з 1934 годам.

І гэтай справай цікавіўся асабіста таварыш Сталін. Калі я яму расказаў, што хачу рушыць выраб сасісак, ён усямерна падтрымаў мяне і сказаў: «Руш гэту справу ва ўсю». Пры гэтым таварыш Сталін указаў, што ў Амерыцы ёсць людзі, якія сталі мільянерамі на вырабе сасісак.

А практыку Амерыкі нам трэба вывучаць, бо калі вучыцца ў капіталістаў, то ў першую чаргу працаваўшы, добра паесці.

У гэтым годзе вялікіх поспехаў дабілася наша рыбная прамысловасць. У 1933 годзе рыбная прамысловасць Наркамхарчпрома, не лічачы мясцовую прамысловасць, дала 10,2 млн. цэнтнераў рыбы, у 1935 годзе дамо 13 млн. цэнтнераў, г. зн. на 18 млн. пудоў больш, чым у 1933 годзе. Асаблівых поспехаў дасягнулі мурманскія рыбакі, за што яны ўзнагароджаны ордэнамі.

Азова-Чорнаморскі рыбны трэст пяты год выконвае свой план. І ў гэтым годзе гэты трэст да тэрміну выканаў свой план. Кіраўнік Азоўскага трэста тав. Андрыеўскі ўжо пяць год добра кіруе работай трэста.

Датэрмінова закончыў гадавы план Волга-Каспійскі рыбны трэст, дзякуючы добрай рабоце веснай. Аднак, асеннюю пуціну трэст правёў горш, чым веснавую.

Не гледзячы на асобыя труднасці Далёкага Ўсхода і прадаўжаўшуюся цякучасць рабочай сілы, датэрмінова закончыў гадавую праграму Прыморскі далёкаўсходні рыбны трэст, самы буйны трэст Далёкага Ўсхода, на чале якога стаіць таварыш Карапетніцкі, які добра ведае рыбную справу і не дрэнна кіруе трэстам.

Асабліва радасна, што пасля многіх год невыканання сваіх планаў датэрмінова выканаў гадавы план крабалоўны трэст, кіраўніком якога з'яўляецца тав. Чаплыгін. Гэты трэст мае 9 вялікіх суднаў, якія заняты лоўляй крабаў у акіяне побач з японскімі крабаловамі. Кожнае з гэтых суднаў уяўляе сабой плавучы кансервны завод, які ловіць крабаў і перапрацоўвае іх у кансервы. Кансервы гэтыя найлепшай якасці і да гэтага года цалкам вывозіліся за граніцу.

У Ціхім акіяне тры гады працуе наша кітабойная флатылія ў складзе трох кітабойцаў і маткі «Алеут», які прадстаўляе сабой завод па перапрацоўцы кітоў. У 1933 годзе флатылія здабыла 203 кітоў, у 1934 г.—339, у 1935 г. —437 кітоў. Флатыліяй камандуе тав. Дуднік, які два гады падрад грунтоўна перавыконвае план вытворчасці.

Не трэба забываць, што ўся гэта першакласная тэхніка крабаловаў і кітабойцаў, як і ўсё магутнае ўзбраенне рыбнай прамысловасці, створаны савецкай уладай. **(Апладысменты).**

У пачатку года тав. Серго прасіў мяне даць больш спірту, які патрэбен для вытворчасці сінтэтычнага каучуку. Я заняўся гэтай справай. Добра ўзяўся за работу начальнік Галоўспірта тав. Гілінскі, і мы выраблі столькі спірту, так многа яго запаслі, што цяпер я шукаю, каму-б яго прадаць. На гарэлку многа не ідзе. Стаханаўцам нязручна многа піць **(смех).** Камбайнерам таксама нязручна.

(КАНЕЦ ПРАМОВЫ тав. А. І. МІКАЯНА НА 4-й СТАР.).

ПРАЦЯГ ПРАМОВЫ тав. Л. М. КАГАНОВІЧА

Вось чаму для нас важна, каб на такіх пастах, як стрэлачнікі, людзі працавалі чэсна, з душой, самаадданна, як працуе стрэлачніца станцыі Омск т. **НЕУДАХІНА** і сотні другіх стрэлачнікаў-крываносаўцаў.

Мы павінны падтрымліваць крываносаўцаў у барацьбе з разгільдзяямі і ворагамі. Мы павінны выкрываць ворагаў.

Стаханаўцы-крываносаўцы чыгуначнага транспарту аднадушна пацвердзілі на сваіх дарожных злётах і на нядаўна прайшоўшым сходзе крываносаўцаў Маскоўскага вузла сумесна з крываносаўцамі іншых дарог, што кожны стаханавец-крываносавец не толькі сам павінен працаваць безаварыйна, але павінен актыўна змагацца з крушэннямі і аварыямі — гэтым асноўным бічом чыгуначнага транспарту, актыўна выкрываць аварыйшчыкаў, разгільдзяяў, парушальнікаў працоўнай дысцыпліны, быць пільным і не дапускаць падрыўной работы варожых і правакатарскіх элементаў.

Класава-варожых элементаў на транспарце яшчэ многа. Ворагі стараюцца сарваць нам работу для таго, каб знізіць прапускную здольнасць у сетцы, асабліва тады, калі мы прыбліжаемся да пагрузкі 80 тыс. вагонаў, якую мы абяцалі правадыру нашай партыі таварышу Сталіну. Разлажыўшыяся і варожыя элементы прабуюць усімі мерамі перашкодзіць, напакасціць крываносаўцам у іх барацьбе за ўздым транспарту. А бюракраты з камандзіраў ім часам у гэтым патураюць.

Крываносаўцы-стаханаўцы не павінны забываць, што прэдзельшчыкі-сабатажнікі на чыгуначным транспарце яшчэ поўнасцю не дабіты. Яшчэ жывучы «прэдзельчыя» настроі сярод раду не толькі паравознікаў і эксплаатацыйнікаў, але і сярод вагоннікаў, пуцейцаў, связістаў. Пры першых-жа затрудненнях, замінках, —а яны на чыгуначным транспарце ёсць і яшчэ будуць,—мы ўступілі ў самы адказны перыяд нашай работы—зімнія перавозкі, —гэтыя настроі ажываюць, узмацняюцца. Зіма будзе суровым экзаменам для нас, чыгуначнікаў. Ад нашай згуртаванасці, вытрымкі, ад упартай самаадданай работы ўсіх чыгуначнікаў залежыць зрабіць гэту зіму на транспарце бальшэвіцкай зімой. **(Бурныя апладысменты).**

Нам, чыгуначнікам, прыходзіцца, зараз, таварышы, працаваць, як на фронце, працаваць не толькі многа, працаваць напружана. Мы ведаем, што значыць не вывезці вугаль; мы ведаем, што значыць не вывезці тую прадукцыю, якую ствараюць стаханаўцы. Адчуваючы гэту адказнасць, лепшыя людзі чыгуначнага транспарту зараз працуюць з падвоенай, з патроенай энергіяй, не шкадуючы свайго часу, не шкадуючы сваіх сіл, не шкадуючы свайго здароўя. І я магу сказаць, што мы будзем біцца за тое, каб у будучым годзе наш транспарт вывесці на яшчэ больш шырокую дарогу і каб быць гатовым не толькі выканаць абяцанне, дадзенае правадыру нашай партыі таварышу Сталіну— даваць сярэднесутачную пагрузку 80 тыс. вагонаў, але, калі правадыр партыі, Цэнтральны Камітэт, урад дадуць нам новае заданне,— быць гатовымі з гонарам сустрэць і выканаць гэта новае заданне. **(Бурныя апладысменты).**

Чыгуначнікі ведаюць ваеннае і абароннае значэнне транспарту. Мы павінны быць гатовы да абароны нашай радзімы. Для гэтага ў нас ёсць слаўная добраўзброеная моцная Чырвоная армія. **(Апладысменты).** Мы ведаем, што транспарт у ваенны час заўсёды адыгрываў буйнейшую ролю. І мы, чыгуначнікі, заяўляем, будзьце ўпэўнены, Чырвоную армію і нашу радзіму не падвядзем, разам з працоўнымі ўсёй краіны дамо дастойны адпор усякаму ворагу. **(Бурныя апладысменты).**

Чыгуначнікі, у першую чаргу стаханаўцы-крываносаўцы, ведаюць і памятаюць словы, сказаныя таварышам Сталіным аб тым, што «Англія, як дзяржава, была-б нямысліма без першакласнага морскага транспарту, які звязвае ў адзінае цэлае яго шматлікія тэрыторыі. Таксама СССР як дзяржава быў-бы нямыслімы без першакласнага чыгуначнага транспарту, які звязвае ў адзінае цэлае яго шматлікія вобласці і раёны».

Мы ведаем, які вялікі гонар ускладаецца на чыгуначнікаў гэтымі словамі правадыра, і будзем працаваць так, каб упэўнена, з гонарам несці сцяг нашай вялікай чыгуначнай дзяржавы! **(Апладысменты).**

* *
*

Таварышы, значэнне нашай нарады вялікае. На ёй адзін завод аспрэчвае першынства другога, адна ткачыха выклікае на спаборніцтва другую, спрачаецца адзін машыніст з другім машыністам. На чыгуначным транспарце паравознікі спрачаюцца з эксплаатацыйнікамі, машыніст з дыспетчэрам, кандуктар з састаўцелем, вагоннік з пуцейцам. Гэта — спаборніцтва дружнай сацыялістычнай сям'і, якое паказвае, што сёння мы адзіныя, мы згуртаваныя, як ніколі, што сёння ўся вялікая армія працы нашага Савецкага Саюза, у першую чаргу перадавікоў — стаханаўцаў, крываносаўцаў, вінаградаўцаў, гатова біцца да пераможнага канца, за новыя перамогі ў нашым сацыялістычным будаўніцтве. Змагацца нам трэба нямала. Мы яшчэ не выкарчавалі ўсе карэнні капіталізма, у асаблівасці буржуазныя і дробнабуржуазныя астаткі ў свядомасці людзей, у іх прывычках і навыках. Асколкі ворагаў прабуюць яшчэ перашкаджаць нашаму пераможнаму шэсцвію.

На прыкладзе барацьбы з крушэннямі на чыгуначным транспарце мы бачым гэта найбольш ярка. Але мы можам сказаць, што стаханаўскі рух, які з'яўляецца рухам мільёнаў, лепшых перадавых людзей нашай краіны, вугальшчыкаў, металургаў, тэкстыляў, чыгуначнікаў і інш., павялічвае нашы сілы і ператварае ўвесь рабочы клас, калгаснікаў, усю краіну ў непрыступную крэпасць. Аб гэтую крэпасць разаб'ецца ўсякі вораг, будзь то знешні ці ўнутраны. **(Апладысменты).**

Скажам-жа, таварышы, сёння ўсім працоўным, скажам нашаму правадыру таварышу Сталіну, што армія працы, у першую галаву стаханаўцы, крываносаўцы, непераможная. Яна смела, цвёрда, упэўнена пад кіраўніцтвам ЦК партыі, пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна пойдзе наперад да новых вялікіх перамог!

(Бурныя авацыі. Зал доўга стоячы апладыруе. Крыкі «ўра», «Няхай жыве таварыш СТАЛІН!». «Няхай жыве таварыш КАГАНОВІЧ!»).

ПЕРШАЯ УСЕСАЮЗНАЯ НАРАДА РАБОЧЫХ І РАБОТНІЦ—СТАХАНАЎЦАЎ

Працяг прамовы тав. А. І. МІКАЯНА

Тав. Бабылёў, сталявар таганрогскага завода, расказаў тут, што калі яны сабраліся абмеркаваць, як наладзіць работу па-стаханаўску, яны пілі толькі чай **(Смех).** Добра, што толькі чай' А тав. Гілінскі крыўдзіцца, што народ мала гарэлкі п'е і зрывае план. **(Смех).**

У 1935 годзе гарэлкі прадана менш, чым у 1934 годзе, а ў 1934 годзе менш, чым у 1933 годзе, не гледзячы на сур'ёзнае паляпшэнне якасці гарэлкі. Гэта—адзіная галіна вытворчасці Наркамхарчпрома, якая ідзе не ўперад, а назад, к агарчэнню работнікаў нашай гарэлачнай прамысловасці **(Смех).**

Але нічога, калі агарчаюцца нашы спіртавікі; нічога, што народ у горадзе і вёсцы п'е ўсё менш і менш гарэлкі. Гэта добра. Тав. Сталін даўно нас папярэджваў, што з культурным ростам краіны ўзровень спажывання гарэлкі будзе падаць, а будзе расці роля і значэнне кіно і радыё.

Але і спіртавікам агарчацца няма чаго. Спірт пойдзе ўсё ў большай і большай колькасці на вытворчасць каучуку і на іншыя тэхнічныя патрэбы.

Краіна наша цяпер прад'яўляе новыя патрабаванні: яна патрабуе патэфоны, шыніна, кіно, радыё. Краіна ўсё ў большай меры жыве новым культурным савецкім жыццём. **(Апладысменты).**

Цукровая прамысловасць атрымала ў гэтым годзе велізарнае падтрыманне ад калгасаў і соўгасаў, якія далі многа буракоў. Цукровыя заводы мы падрыхтавалі да вытворчага сезону добра, строга праверылі якасць рамонту да пуску заводаў. Цукровыя заводы працуюць бесперабойна.

Трэба сказаць, што харчовая прамысловасць можа бесперабойна працаваць і перавыконваць свае планы (ды і не толькі харчовая прамысловасць) толькі таму, што тав. Кагановіч, дзякуй яму, так хутка і высока падняў работу транспарту **(Бурныя апладысменты. Крыкі «Ўра!» Голас у зале: «Лепшаму машыністу нашай краіны тав. Кагановічу — ура!»).**

Лічбы росту цукровай прамысловасці гавораць самі за сябе. У 1934 годзе было загатоўлена буракоў 98 млн цэнтнераў, у гэтым годзе ўжо загатовілі 140 млн цэнтнераў, а накапалі 154 — 155 млн цэнтнераў. Якасць буракоў, іх цукровасць у гэтым годзе найвышэйшая за ўсе апошнія гады. Гэта...

...ру на многа больш рэкорднага трыццатага года.

Любчэнка. — Ці не можна дакладней.

Мікаян. — За вытворчы сезон 1932 года мы выпрацавалі цукру 48 млн. пудоў, у 1933 г. — 67 млн. пудоў, у 1934 — 78 млн. пудоў, у сезон 1935 года мы дамо 125 і больш мільёнаў пудоў. **(Апладысменты).**

Сталін. — Мала. Трэба 130 мільёнаў пудоў.

Мікаян. — Я думаю, што гэта заданне тав. Сталіна выканаем і 130 млн. пудоў цукру будзе **(Апладысменты).** Вось так таварыш Сталін заўсёды ўсе рэзервы ў нас выціскае. **(Смех, апладысменты).**

Цяжкая індустрыя даўно паднялася, і ўся наша краіна адчувае яе магутнасць і сілу. Самае раданснае ў гэтым годзе — гэта тое, што мы маем, у адрозненне ад мінулых гадоў, агульны ўздым **усіх галін прамысловасці — цяжкай, харчовай, лясной, лёгкай.** Ураджай бавоўны ў гэтым годзе добры, і баваўняная прамысловасць, якая мае такіх выдатных ударнікаў стаханаўцаў, як Дуся і Маруся Вінаградавы, можа ісці шпаркімі тэмпамі ўперад і даваць усё больш і больш мануфактуры.

Харчовая прамысловасць мае такіх-жа выдатных стаханаўцаў, як і цяжкая і лёгкая прамысловасць. Стаханаўцы некаторых галін харчовай прамысловасці не маглі прыбыць на гэты злёт. Нашы рыбакі знаходзяцца ў Ціхім акіяне, Ледавітым акіяне, Каспійскім моры. Яны ловяць там рыбу і не маглі прыбыць на гэту нараду. Цукровікі заняты напружанай работай па пераапрацоўцы буракоў.

Ад імя стаханаўцаў харчовай прамысловасці, якія адсутнічаюць на гэтай нарадзе не па сваёй віне, дазвольце перадаць гарачае прывітанне першай усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў. **(Апладысменты).**

З усіх стаханаўцаў цукровай прамысловасці найвышэйшую прадукцыйнасць працы паказаў рабочы завода імя Калініна тав. **Літвіненка,** які працуе на вакуум апаратах, у якіх выпарваецца сок цукровых буракоў. Звычайна адзін рабочы абслугоўвае два апараты. Тав. Літвіненка адзін абслугоўвае 6 апаратаў і перавыконвае норму па ўсіх 6 апаратах. Трэба сказаць, што рабочы пры вакуум-апараце — гэта высокакв...

Ранішняе пасяджэнне 16 лістапада

Трэці дзень усесаюзнай нарады стаханаўцаў. Бурнай авацыяй, стоячы, сустракаюць удзельнікі нарады з'яўленне ў прэзідыуме членаў палітбюро і ўрада на чале з таварышам Сталіным. Апладысменты і крыкі «Ўра!», не змаўкаючы, грымяць пад зводамі залы на працягу некалькіх мінут. Раздаюцца воклічы «Няхай жыве наш вялікі правадыр таварыш Сталін!», «Няхай жыве наш родны і любімы таварыш Сталін!», «Стаханаўскае бальшавіцкае прывітанне таварышу Сталіну!»

У прэзідыуме нарады тт. **Сталін, Кагановіч, Калінін, Орджанікідзе, Андрэеў, Касіор, Мікаян, Чубар, Жданаў, Хрушчоў.**

Старшынствуе тав. **Орджанікідзе.** Першым атрымлівае слова машыніст Окцябрскай чыгункі тав. **Лядунаеў,** які дабіўся хуткасці ў 50 клм. пры норме ў 30 клм. На трыбуну падымаецца работніца завода № 37 таварыш **Макарава.**

— Гэта тая Макарава,—заяўляе пад апладысменты ўсёй залы тав. **Орджанікідзе,** — якая зарабіла 1.300 рублёў і хоча купіць малочныя туфлі.

— Я раней зарабляла 7—8 рублёў, цяпер стала зарабляць 70—100 руб. і дайшла да 170 руб. за 7 гадзін. Зарабляла я 150—200 руб. за месяц, а зараз зарабіла 1.350 руб. План я выконвала на 110—120 процантаў, а зараз выконваю на 500 процантаў.

Тав. Макарава хвалюецца, звонкі яе голас зрываецца. У зале раздаюцца адабраючыя галасы. «Смялей!». Апладзіруе таварыш **Сталін,** апладзіруе ўся зала. Тав. Макарава, падбадзёраная ўвагай правадыра і ўсёй нарады, упэўнена прадаўжае сваю красачную прамову.

— У нас раней быў выключна вялікі брак. Ён даходзіў нават да 60 проц. Мы давялі гэты брак да 0. Мы раней працавалі трое і давалі 40—50 дэталей, а зараз я адна даю 100 штук.

Дазвольце вас запэўніць, любімы таварыш Сталін і нарком таварыш Серго, што мы на гэтым не спынімся.

Каваль сталінградскага трактарнага завода тав. **Васільёў** расказвае аб тым, як ён стаў стаханаўцам. Безупынна павышаючы прадукцыйнасць працы, ён дабіўся ўсесаюзнага рэкорду—1.101 патун за змену. Але гэта яшчэ не задавальняе майстра высокай прадукцыйнасці.

— Мне-б хацелася яшчэ больш зрабіць,—заяўляе ён,—бо я яшчэ...

...ліся змагацца за тое, каб абедзве дарогі зрабіць перадавымі. Але кожны з нас, само сабой разумеецца, стараецца выйсці ўперад.

Сталін.—Правільна.

— Мы абавязваемся, таварыш Сталін,—заяўляе тав. Леўчэнка,—дабіцца на Данецкай дарозе прабегу ў 300 кіламетраў.

— Леўчэнка, адносна аварый скажы,—гаворыць з прэзідыума тав. **Кагановіч.**

Адказваючы на гэта пытанне, тав. Леўчэнка прызнае, што на Данецкай дарозе яшчэ многа аварый. У кастрычніку аварыі нават павялічыліся. Але ў першай палове лістапада колькасць абрываў зменшылася. На станцыях Ізюм і Балаклея было раней асабліва многа абрываў. А за 15 дзён лістапада на гэтых двух станцыях не было ні аднаго выпадку абрыву.

Заканчваючы сваю прамову, тав. Леўчэнка ад імя ўсяго стотысячнага калектыва Данецкай дарогі запэўняе ЦК партыі, урад і таварыша Сталіна, што ў выкананні сталінскага задання грузіць 80 тысяч вагонаў Данецкая дарога будзе ў ліку перадавых.

На трыбуне ўрубавы машыніст тав. **Далгаполаў.**

Даведаўшыся аб рэкордах Стаханава, тав. Далгаполаў рашыў таксама пераключыцца на новыя метады работы. На другі-ж дзень работы па-новаму ён падрубіў 360 тон вугалю. Але культгае шахтны транспарт, які не спраўляецца з адкаткай.

У мінулым годзе тав. Далгаполаў падрубіў за месяц 10 тысяч тон вугалю. Зараз ёсць машыністы, якія даюць на сваіх урубоўках значна больш вугалю. Ён рыхтуецца к таму, каб паставіць новы рэкорд—вырубіць за месяц 14 тысяч тон.

На трыбуне брыгадзір электравоза шахты імя Сталіна камсамолец **Мельнікаў,** які пад гарачыя апладысменты перадае палкае прывітанне ад стаханаўцаў—гарнякоў Данбаса—роднаму таварышу Сталіну і кіраўнікам партыі і ўрада.

Яго расказ аб рэкордных паказальніках па вывазцы вугалю на электравозе насычаны яркімі фактамі, якія паказваюць падрыхтоўку кадраў і рост маладых майстроў высокай прадукцыйнасці працы.

...юць з больш нізкім працэнтам браку і нават зусім без браку. Два—тры гады таму назад асартымент прадукцыі баваўнянай і шаўковай прамысловасці выклікаў абурэнне. Зараз становішча значна палепшылася. Калі ў 1934 годзе баваўняных і тонкіх тканін выпускалася 157 млн метраў, то ў 1935 годзе іх будзе выпушчана 398 млн. метраў, а мерапрыемствы, праведзеныя к сучаснаму моманту, забяспечваюць выпуск у 1936 годзе 800 млн. метраў гэтых тканін. Расце выпуск шаўковых і шарсцяных тканін, паляпшаецца іх асартымент і якасць.

— Разгарнуўшыйся стаханаўскі рух, — прадаўжае тав. Ерэмін, — даў магчымасць баваўнянай прамысловасці не толькі выканаць план 4-га квартала, але і перавыканаць яго, адмовіўшыся ад набору 17 тысяч новых рабочых. Мала таго, мы ўнеслі прапанову павялічыць план па баваўнянай прамысловасці на 25 млн. метраў розных тканін і абавязваемся яго выканаць.

Закранаючы ў заключнай частцы сваёй прамовы пытанні сыравіны для лёгкай прамысловасці, тав. Ерэмін яркімі лічбамі ілюструе рэзкі рост сыравіннай базы.

— Шэрсцянікі, баваўнянікі, шаўковікі, ільняншчыкі, абуткоўшчыкі і шкляры павінны шпарка ісці ўперад і даваць тавары высокай якасці, каб задаволіць узрастаючыя патрэбнасці рабочага класа і калгаснікаў.

Наступным выступае начальнік Екацярынінскай чыгункі тав. **Білік,** які расказвае аб упартай, настойлівай барацьбе чыгуначнікаў пад кіраўніцтвам жалезнага наркома тав. Л. М. Кагановіча за выкананне ўказанняў любімага правадыра таварыша Сталіна.

ВЫСТУПЛЕННЕ ТАВ. В. М. МОЛАТАВА.

У канцы ранішняга пасяджэння 16 лістапада тав. **Орджанікідзе** прадастаўляе слова старшыні Савета Народных Камісараў Саюза ССР тав. **В. М. МОЛАТАВУ.** Тав. Молатаў падымаецца на трыбуну. Велізарная перапоўненая зала сатрасаецца ад грому авацый. Стаханаўцы бурна вітаюць главу савецкага ўрада — вернага саратніка таварыша Сталіна. У зале безупынна раздаюцца воклічы «Ўра!» «Няхай жыве таварыш Молатаў!», «Няхай жыве таварыш Сталін!», «Ура Сталіну!» Авацыі не спыняюцца доўгія мінуты, ператвараючыся ў магутную дэманстрацыю непарушнага яднання стаханаўцаў са сваёй роднай партыяй, сваім родным урадам, любімым правадыром Сталіным.

У доўгай прамове, насычанай...

УШАНАВАННЕ яўрэйскага паэта Ізі ХАРЫКА

Учора ўвечары пралетарская грамадскасць сталіцы БССР ушанoўвала ў будынку Беларускага дзяржаўнага тэатра аднаго з лепшых і таленавіцейшых яўрэйскіх паэтаў Саюза **Ізі Харыка** ў сувязі з 15-годдзем яго літаратурнай дзейнасці.

Ушаноўваць юбіляра прышлі стаханаўцы мінскіх фабрык і заводаў, пісьменнікі, артысты, мастакі, студэнцтва.

Цёпла шумнымі апладысментамі сустрэла аудыторыя з'яўленне ў прэзідыуме т. Харыка.

Тав. **Клімковіч,** адкрываючы ўрачыстае паседжанне, у сваім уступным слове ахарактарызаваў творчы шлях паэта, узнятага Вялікай пралетарскай рэвалюцыяй і мудрай ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкай, выхаванага і выгадаванага вялікай партыяй Леніна—Сталіна.

Даклад аб творчасці Ізі Харыка зрабіў праф. **Браныптэйн.**

Ад Цэнтральнага Камітэта КП(б)Б т. Харыка вітаў т. **Дзякоў.** З цёплымі словамі прывітання юбіляру выступілі тт. **Александровіч, Літвакоў,** (рэдактар газеты «Эмес»), **Аксельрод, Маркіш, Кушнероў** (яўрэйскія савецкія пісьменнікі), **Крапіва, Бер, Зайчык** (літгурток друкарні імя Сталіна).

Вучні яўрэйскай узорнай школы і 1-й беларускай школы прачыталі ўрыўкі з твораў Ізі Харыка.

З адказным словам выступіў сустрэты авацыяй тав. Харык.

На імя юбіляра атрыманы шматлікія прывітальныя тэлеграмы з розных канцоў Савецкага Саюза.

—о—

НОВАЯ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЯ Ў МАЗЫРЫ

МАЗЫР. 17 лістапада. **(Кар. «Звязды»).** Закончаны вышукныя работы на будаўнічай пляцоўцы новай гарадской электрастанцыі, зараз ідзе загатоўка будаўнічых матэрыялаў. Першая чарга электрастанцыі магутнасцю ў 500 кіловат будзе пушчана ў чацвертым квартале 1936 года. Агульная магутнасць станцыі разлічана на 3 тысячы кіловат. Кошт будаўніцтва — 4.760 тысяч рублёў.

Электрастанцыя будзе працаваць на торфе. Пуск станцыі дасць магчымасць забяспечыць электраэнергіяй не толькі прадпрыемствы і насельніцтва горада, але і акаляючыя калгасы.

—о—

ВЫПЕЧКА І ПРОДАЖ БАРАНКАЎ І БУЛАЧНЫХ ВЫРАБАЎ НА ВЕСЦЫ

Згодна пастановы Цэнтрасаюза СССР аб арганізацыі на вёсцы выпечкі і продажу з мукі 85, 75 і 30-працэнтнага памолу баранкаў і булачных вырабаў Белкаапсаюз адпусціў раённым спажывецкім саюзам крэдытаў на 623 тыс. руб. для...

АД ПРАКУРАТУРЫ БССР

ЦК КП(б)Б сваёй пастановай аб перабоях у гандлі соллю, запалкамі, кандзіцерскімі і іншымі таварамі, апублікаванай у газеце «Звязда» ад 24 верасня 1935 года, адзначыў, што ў радзе раёнаў адсутнічаюць у продажы тавары, якія ёсць у дастатковай колькасці на раённых і міжраённых базах каапераціі і дзяржаўнага гандлю.

Расследаваннем органамі пракуратуры фактаў перабояў у гандлі паказанымі таварамі ўстаноўлена, што яны атрымаліся ў выніку праяўленай злачыннай непаваротлівасці і сабатажу асобных работнікаў гандлю па прасоўванню тавараў масавага спажывання да спажыўца.

За паказаныя злачынствы органамі пракуратуры былі аддадзены пад суд:

па Слуцкаму раёну — старшыня Івана-Гароднінкага сельпо Чыпунок, старшыня Беліцкага сельпо — Макарэнка і крамнік Беаверхавіцкай крамы Пыж;

па Старобінскаму раёну — старшыня Старобінскага сельпо — Кручкоў;

па Цэрахаўскаму раёну — старшыня Насавіцкага сельпо — Яхнін і старшыня Цярунскага сельпо — Жыхароў;

па Магілеўскаму раёну — упаўнаважаны ОРС'а зах. буд. участка — Васільеў.

Усім акруговым гарадскім і раённым пракурорам прапаную, не аслабляючы барацьбы з фактамі злачыннай затрымкі прасоўвання тавараў да спажыўца, узяць пад свой непасрэдны нагляд гэту справу, прыцягваючы вінаватых да судовай адказнасці.

Пракурор БССР КУЗЬМІН.

—о—

ПАВЕДАМЛЕННІ

СПІС ДАКЛАДЧЫКАЎ, ВЫЛУЧАНЫХ МЕНГАРКОМАМ КП(б)Б ДЛЯ ПРАВЯДЗЕННЯ ДАКЛАДАЎ ПА СЕЛЬСОВЕТАХ ПА ПРАПРАЦОЎЦЫ ВЫСТУПЛЕННЯ ТАВАРЫША СТАЛІНА НА ПРЫЁМЕ КАЛГАСНІЦ-УДАРНІЦ БУРАЧНЫХ ПАЛЁЎ

Крупіцкі сельсовет — **Качура** (НДІ сельскай гаспадаркі). Самахваласкі — **Александровіч** (Саюз савецкіх пісьменнікаў). Гатаўскі — **Манкылей** (ЦП саюза кааперацыі). Кайкаўскі — **Жаўрыд** (райвна). Навадворскі — **Ганчароў** (СНК). Трасцянецкі — **Міронаў** (Белпромсовет). Каралішчанскі — **Бекерман** (Бімэо). Абчацкі — **Вержбаловіч** (рэд. газ. «Звязда»). Замастоцкі — **Аракелаў** (Радыёцэнтр). А. Гараднецкі — **Ашак** (Наркамсабез). Папярнянскі — **Раскін** (Наркамхарчпром). Калодзішчанскі — **Парашчэнка** (ЦП саюза палітасветработнікаў). Ратамоўскі — **Шмошчык** (ЦП саюза спіртаводачнікаў). Бараўскі — **Данільчык** (узаел партлюдзей). Строчыцкі — **Пасманнік** (Наркамзем). Палгайскі — **Шокаль**

дысменты. Крыкі «Ўра!» Голас у зале: «Лепшаму машыністу нашай краіны тав. Кагановічу — ура!»).

Лічбы росту цукровай прамысловасці гавораць самі за сябе. У 1934 годзе было загатоўлена буракоў 98 млн цэнтнераў, у гэтым годзе ўжо загатовілі 140 млн. цэнтнераў, а накапалі 154 — 155 млн цэнтнераў. Якасць буракоў, і цукровасць у гэтым годзе най вышэйшая за ўсе апошнія гады. Я павінен асабліва адзначыць добрую работу партыйных і савецкіх органаў Украіны па бураках, у першую чаргу ў Харкаўскай і Вінніцкай абласцях, якія далі самы высокі ўраджай бура коў. Добра працавала таксама Варонежская вобласць.

Страты цукру меншыя, чым за ўсе папярэднія гады. Страты складаюць, паводле даных на 10 лістапада, 2.27 проц. вагі буракоў, замест устаноўленых 2,42 проц і замест 3-х і больш процантаў у мінулым. Гэта вялікі поспех.

Цукровыя заводы ў практыцы свайй работы апракінулі традыцыйныя нормы вытворчасці. Заводы ў сярэднім перавыконваюць сутачную норму пераапрацоўкі буракоў на 12,7 проц., а ёсць заводы, якія перавыконваюць норму на 20 і больш процантаў. Ніколі не было такой прадукцыйнасці цукровых заводаў, як у гэтым годзе.

Мы маем перавыкананне праграмы за кошт меншых страт, за кошт таго, што праводзіцца ў жыццё лозунг таварыша Сталіна — «Тэхніка на чале з людзьмі, авалодаўшымі тэхнікай, можа і павінна даць цуды».

Каб больш нагляднa ўявіць значэнне перавыканання сутачнай нормы на 12,7 проц., я павінен сказаць, што перавыкананне сутачнай нормы пераапрацоўкі буракоў па ўсіх цукровых заводах на адзін процант дае столькі дадатковай прадукцыі, колькі дае адзін буйны новы цукровы завод ці два сярэднія заводы. Гэта значыць, што, перавыконваючы на 12,7 проц. у сярэднім норму па ўсіх заводах, мы атрымліваем дадаткова столькі цукру, колькі атрымалі-б ад пабудовы 13 новых магутных цукровых заводаў, а кожны-ж новы буйны цукровы завод каштуе 20—25 млн рублёў.

Колькі мы дамо цукру за бягучы вытворчы сезон? Прачытаўшы апублікаваную ў газетах маю прамову на нарадзе цукравікоў у верасні, тав. Орджанікідзе, які быў у той час у водпуску, прыслаў мне пісьмо, у якім пісаў: «Я чытаў тую прамову. Прамова добрая. Я зразумеў яе так, што будзе многа цукру». І другія таварышы пыталіся: «Колькі вы дасце цукру?». Тады я яшчэ баяўся многа абяцаць, але я сцвярджаў, што, **несумненна, мы дамо цукру ў гэтым годзе столькі, колькі наша краіна не мела за ўсю сваю гісторыю (Апладысменты).**

Максімальная прадукцыя цукру ў нас была ў вытворчы сезон 1930 года 108,8 млн. пудоў, за парэвалюцыйны ... максімальная колькасць была ў сезон 1914 года—103 млн пудоў, у гэтым годзе мы дамо цук

... ментаў).

З усіх стаханаўцаў цукровай прамысловасці найвышэйшую прадукцыйнасць працы паказаў рабочы завода імя Калініна тав **Літвіненка,** які працуе на вакуум апаратах, у якіх выпарваецца сок цукровых буракоў. Звычайна адзін рабочы абслугоўвае два апараты. Тав. Літвіненка адзін абслугоўвае 6 апаратаў і перавыконвае норму па ўсіх 6 апаратах. Трэба сказаць, што рабочы ля вакуум-апарата — гэта высокакваліфікаваны рабочы, па сутнасці практык-хімік. Такія стаханаўцы, як тав. Літвіненка, ёсць зараз на большасці цукровых заводаў.

Тав. Караткоў — рабочы кандзіцерскай фабрыкі «Красный Октябрь» у Маскве — адзін з першых зачыншчыкаў стаханаўскага руху ў харчовай прамысловасці падвоіў вытворчасць на абслугоўваемай ім кандзіцерскай машыне.

Тав. Пісаранка, які працуе на саляной шахце, дасягнуў патраення нормы бурэння.

Машыністка табачнай фабрыкі «Ява» Ніна Волкава і Іванова Груня — работніца ленінградскай табачнай фабрыкі, выступаўшая на гэтай нарадзе, з'яўляюцца ініцыятарамі стаханаўскага руху на табачных фабрыках. Тав. Іванова працуе на трох быстраходных машынах, замест двух, увесь час норму перавыконвае і выпрацоўвае за змену 226 тысяч папірос, замест нормы ў 140 тыс. Тав. Ніна Волкава працуе на 6 гільзавых машынах, замест 4-х і дае 430 тысяч гільз пры норме 241 тысяча.

Тав. Біцюгова — работніца кансервнага завода імя Варашылава ў Одэсе і тав. Крывіцкая—з кансервнага камбіната на ст. Крымскай дасягнулі амаль падваення нормы выпрацоўкі на сваіх агрэгатах. Тав. Біцюгова, працуючы на поўаўтаматычнай закатачнай машыне, дасягнула выпуску больш 20 тысяч банак за змену замест звычайных 11 тысяч. Тав Крывіцкая варыць 16 тон высокаякаснага тамату за змену замест звычайнай нормы ў 8 тон.

Тав Волкаў — брыгадзір баец маскоўскага мясакамбіната—скараціў сваю брыгаду да 20 байцоў замест былых раней 30 байцоў, а б'е жывёлы ў два разы больш, чым пры 30 байцах.

Такім чынам, стаханаўскі рух ахапляе адну галіну прамысловасці за другой. Цяпер усе галіны прамысловасці і транспарту высоўваюць сваіх герояў, якія змагаюцца за высокую прадукцыйнасць сацыялістычных фабрык і заводаў. Ускалыхнулася ўся краіна. Пад мудрым кіраўніцтвам таварыша Сталіна наша краіна свабоднай працы пойдзе ўперад ісполінскімі крокамі, ператвараючыся ў краіну самай высокай прадукцыйнасці ў свеце, у краіну самай высокай тэхнікі, у краіну шчаслівага культурнага жыцця. А наша Чырвоная армія на чале з Клімам Варашылавым яшчэ больш умацуе абарону непераможнай краіны сацыялізма (Доўгія апладысменты. Крыкі «Ўра!»).

... варыш Серго, што мы на гэтым не спынімся.

Каваль сталінградскага трактарнага завода тав. **Васільеў** расказвае аб тым, як ён стаў стаханаўцам. Безупынна павышаючы прадукцыйнасць працы, ён дабіўся ўсесаюзнага рэкорду—1.101 шатун за змену. Але гэта яшчэ не задавальняе майстра высокай прадукцыйнасці.

— Мне-б хацелася яшчэ больш зрабіць,—заяўляе ён,—бо я яшчэ не ўсё выціснуў з молата. Але я пастараюся выціснуць усё да дна.

Выступае тав. **Хрушчоў,** сустракаемы бурнымі, доўга незмаўкаючымі апладысментамі. Сваю яркую прамову тав. Хрушчоў прысвячае бліскучым перамогам сацыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне, грандыёзнай рэканструкцыі чырвонай сталіцы пролетарскай дзяржавы.

Зала праважае тав. Хрушчова авацыяй.

Тав. **Леўчэнка,** начальнік Данецкай чыгункі, апісвае поспехі дарогі, дасягнутыя дзякуючы стаханаўска-крываносаўскаму руху. З 1.200 машыністаў таварных паяздоў звыш 700 чалавек перавыконваюць новыя, павышаныя тэхнічныя хуткасці. У кастрычніку дарога дабілася сярэднесутачнага прабегу паравоза ў 255 клм., замест 230 клм. па заданню. Паасобныя дэпо маюць значна большы прабег.

Транспартнікі Данецкай дарогі даб'юцца таго, каб у зіму гэтага года не падвесці з пагрузкай, разам з усім транспартам у самы кароткі час выканаць мінімальную норму пагрузкі ў 80 тысяч вагонаў.

Сталін.—Екацерынінцы хочуць вас перакрыць, што вы на гэта скажаце?

Леўчэнка.—Таварыш Сталін гаворыць, што нас хочуць перакрыць екацерынінцы. Мы з Екацерынінскай дарогай спаборнічаем. Мы заключылі дагавор і абавяза-

... прывітанне ад стаханаўцаў—гарнякоў Данбаса—роднаму таварышу Сталіну і кіраўнікам партыі і ўрада.

Яго расказ аб рэкордных пакапальніках па вывазцы вугалю на электравозе насычаны яркімі фактамі, якія паказваюць падрыхтоўку кадраў і рост маладых майстроў высокай прадукцыйнасці працы.

У часе прамовы тав. Мельнікава ў прэзідыуме нарады з'яўляецца тав. Молатаў. Зала бурнымі апладысментамі сустракае з'яўленне главы савецкага ўрада.

Слова атрымлівае намеснік наркома лёгкай прамысловасці СССР тав. **Ерэмін.**

— Таварыш Сталін, таварышы Молатаў і Кагановіч не раз указвалі на адставанне лёгкай прамысловасці і на недастатковую барацьбу Наркамлегпрома за высокую тэхніку. Лёгкая прамысловасць на працягу раду гадоў не выконвала план. Толькі з другой паловы 1934 года праца некалькі палепшылася, і лёгкая прамысловасць стала выконваць план. За 10 месяцаў 1935 года лёгкая прамысловасць у адпаведнасці з указаннямі Цэнтральнага Камітэта партыі і дзякуючы асабістай увазе з боку тт. Сталіна і Молатава поўнасцю выканала план 10 месяцаў, а кастрычніцкі план выканала на 103 проц. даўшы павышэнне прадукцыі супроць кастрычніка мінулага года на 18 проц. Пры гэтым план выканалі такія галіны лёгкай прамысловасці, як баваўняная, шарсцяная, трыкатажная, скура-абутковая і шкляная.

Далей тав Ерэмін спыняецца на пытаннях скарачэння браку і паляпшэння асартыменту прадукцыі. Замест 24 проц браку і другога сорту ў 1933 годзе, брак і другі сорт знізаны ў гэтым годзе да 11 проц. Вялікая колькасць пярадавых прадпрыемстваў працу-

... стаханаўцы бурна вітаюць главу савецкага ўрада — вернага саратніка таварыша Сталіна. У зале безупынна раздаюцца воклічы «Ўра!», «Няхай жыве таварыш Молатаў!», «Няхай жыве таварыш Сталін!». «Ура Сталіну!» Авацыі не спыняюцца доўгія мінуты ператвараючыся ў магутную дэманстрацыю непарушнага яднання стаханаўцаў са сваёй роднай партыяй, сваім родным урадам, любімым правадыром Сталіным.

У доўгай прамове, насычанай яркімі фактамі і прыкладамі, таварыш Молатаў дае глыбокую характарыстыку стаханаўскага руху, які ідзе з народных нізоў, падымае краіну на новы ўзровень развіцця.

З напружанай увагай удзельнікі нарады прыслухоўваюцца да кожнага слова главы савецкага ўрада. У зале раз за разам успыхваюць воплескі. Яны ператвараюцца у поўную захаплення доўга незмаўкаючую авацыю, калі тав. Молатаў гаворыць аб мудрым прадаўжальніку справы Леніна — натхніцелю перамог сацыялістычнага будаўніцтва таварышу Сталіне. З выключным узлымам і энтузіязмам сустракаюцца словы тав. Молатава аб несакрушальнай магутнасці Савецкага Саюза, на варце якога стаіць слаўная рабоча-сялянская Чырвоная армія. Зноў і зноў грымяць авацыі ў гонар правадыра народаў СССР тав. Сталіна, кіраўніка Чырвонай арміі тав. Варашылава.

Прамова тав. Молатава цягнулася паўтары гадзіны. І калі, заканчваючы сваё выступленне, тав. Молатаў заяўляе: «Жыццё, факты гавораць аб тым, што наша возьме» — зноў у адзіным парыве ўсе прысутныя ўстаюць. Доўгія мінуты пад высокімі зводамі Крэмлёўскага палаца пранасяцца буры авацый, воклічы «Ўра!», «Няхай жыве тав. Молатаў!», «Няхай жыве таварыш Сталін!»

Тав. Орджанікідзе абвяшчае перапынак.

(БЕЛТА).

... калгасы.

—О—

ВЫПЕЧКА І ПРОДАЖ БАРАНКАЎ І БУЛАЧНЫХ ВЫРАБАЎ НА ВЕСЦЫ

Згодна пастановы Цэнтрасаюза СССР аб арганізацыі на вёсцы выпечкі і продажу з мукі 85, 75 і 30-процантнага памолу баранкаў і булачных вырабаў Белкаапсаюз адпусціў раённым спажывецкім саюзам крэдытаў на 623 тыс руб для пабудовы баранкавых печаў, расшырэння старых і будаўніцтва новых пякарань. На ўчарашні дзень пачаты выпечка і продаж баранак, французскіх булак венскай здобы і белага хлеба 75 і 30-процантнага памолу ў 44 раёнах рэспублікі.

—О—

ПОСПЕХІ АХОВЫ ЗДАРОЎЯ Ў МАГІЛЕВЕ

МАГІЛЕЎ, 17 лістапада. **(Кар. «Звязды»).** Значныя поспехі мае горад у справе аховы здароўя. У гарадской бальніцы абсталявана па апошняму слову медыцыны радыяльна-гінекалагічнае аддзяленне. Ёсць 21 медпункт, 8 дыспансеры, 5 рэнтгенаўскіх габінетаў. У 1936 годзе пачнецца пабудова спецыяльнага памяшкання для заразнай бальніцы. Рэарганізуецца гарапедычнае аддзяленне гарадской бальніцы, расшыраецца хірургічны корпус. Трохпавярховы будынак займае цэнтральная рабочая паліклініка. Тут наладжан 12-гадзінны беспярэпынны прыём хворых. У будучым годзе намечана адкрыць паліклініку на шоўкавай фабрыцы і аўтарамонтным заводзе.

... Каралішчавіцкі — **Бекерман** (Вімзо), Абчакі — **Вяржбаловіч** (рэд газ. «Звязда»), Замастоцкі — **Аракелаў** (Радыёцэнтр). А Гарадзецкі — **Ашак** (Наркамсабез). Пяпярнянскі — **Раскін** (Наркамхарчпром). Калодзішчанскі — **Парашчэнка** (ЦП саюза палітасветработнікаў). Ратамскі — **Цімошчык** (ЦП саюза спіртаводачнікаў). Бараўскі — **Данільчык** (штаб пагранчасці). Астрашыцкі — **Пасменнік** (Наркамзем). Палгайскі — **Шокель** (Ленпарткабінет). Грычынскі — **Юдзін** (Гаржылсаюзкіраўніцтва). Прыгарадны — **Варанецкі** (горпракуратура). Сенніцкі — **Тупіцкі** (Камзаг).

РЭЗЕРВ:

Дунаеўскі — ЦП саюза мясамалочных прадуктаў. **Лынькоў** Саюз савецкіх пісьменнікаў. **Ратнер** — спецлабараторыя. **Мэтусевіч** — Наркамфін. **Клеўноў** — РВК. **Берэзноў** — Белкаапхлеб. **Залескі** — Наркамзем. **Мікуноў** — камісія ўраджайнасці. **Карнэчоў** — трэст грамадскага харчавання. **Пракоф'ева** ЦСПСБ, **Капжыцкая** — ЦСПСБ. **Алейнікаў**— РВК.

Усе вышэйпамянёныя таварышы павінны выехаць у сельсаветы не пазней 18 лістапада 1935 года.

Сакратар Менскага гаркома КП(б)Б ХАДАСЕВІЧ.

Дом партактыва паведамляе, што 19 лістапада 1935 г. у 7 гадзін вечара адбудзецца прапсемінар па гісторыі ВКП(б) на тэму: «Першая «Іскра» і афармленне бальшавізма» і канд. школ на тэму «Комунізм — наша канечная мэта».

Дом партактыва пры Менгаркоме КП(б)Б.

Аддзел партыйнага будаўніцтва рэдакцыі газеты «Звязда», журнал «Большэвіцкі друк» і рэдакцыя газеты «Рабочий» 20 лістапада ў 6 гадзін вечара склікаюць нараду рэдактараў фабрычна-заводскіх і транспартных газет г. Менска.

Запрашаюцца сакратары партыйных камітэтаў.

Нарада адбудзецца ў памяшканні рэдакцыі «Большэвіцкі друк» (Савецкая 63. III паверх).

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

Памяшканне БДТ—1

Беларускі дзяржаўны тэатр
ОПЕРЫ І БАЛЕТА

З 15 па 19 лістапада спектакляў няма.

Рыхтуецца да пастаноўкі

РЫГАЛЕТТО

Опера ў 4-х дзеях. муз. Вердзі.

Пастаноўка рэжысера дзяржаўнага тэатра імя Неміровіча-Данчанка **ЗЛАТАГОРАВА П. С.**

Мастацкае афармленне **ГЕРШТЭЙН.**

Адкрыт папярэдні продаж білетаў у касе тэатра

ГУКАВЫ КІНОТЭАТР «Чырвоная зорка»	... **НОВАЯ ПРАГРАМА**	**ГУКАВЫ КІНОТЭАТР «ПРОЛЕТАРЫЙ»**	Гукавы мастацкі фільм **ПЕТЭР**
ГУКАВЫ КІНОТЭАТР «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»	**РАБОЧНАЯ ЖАНЧЫНА** Камедыя ў 6 частках	**КІНО СПАРТАК**	Выдатны мастацкі фільм **ПАРЫЖСКІ САПОЖНІК**

ЗГУБЛЕНЫЯ І ЎКРАДЗЕНЫЯ ДАКУМЕНТЫ ЛІЧЫЦЬ НЕСАПРАЎДНЫМІ:

Бараболя В. А. — пашпарт і вайсковы білет. Спефановіч Н. Х. —пашпарт, Ерамееў Н. І. — пашпарт, Сянюк С. К. — вайсковы білет, Пурвін А. І. — пашпарт і вайсковы білет. Кулікоўскі П. М.—пашпарт на дровы, Захвіцэвіч С. Я. — пашпарт, Вітко А. М.—вайсковы білет, Хітрык Ф. З.—студэнцкае пасведчанне, Шугальскі Я. М.—комсамольскі білет, Цюніс К. Е.—студэнцкае пасведчанне

Гукавы кінотэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“

ЗАЎТРА, 19 лістапада,
ПРЭМ'ЕРА!

Новы гукавы мастацкі фільм вытворчасці Мосфільм Украінфільм.

Аэроград

Аўтар і рэжысер **А. ДАЎЖЭНКА.**

Дзеючыя асобы: далёкаўсходнія партызаны, таежныя паляўнічыя, лётчыкі, чырвонафлотцы;
стары партызан Сцяпан Глушак (тыгрыная смерць) — арт. **С. ШАГАЙДА;**
яго сын лётчык Уладзімір — арт **С. СТОЛЯРАЎ;**
прыяцель Глушака і здраднік радзімы Васіль Глушакоў — засл. арт. **С. ШКУРАТ;**
кітайскі партызан Ван-Лін — арт **Г. ЦОЙ;**
дыверсант бандыт Анікі Шабанаў — засл. арт. **Б. ДОБРАНРАВАЎ.**
У праграме **гукавы журнал «Савецкае мастацтва».**
Пачатак у 6, 7-30, 9-15 і 11 гадзін.

Тыраж 97.575 экз.

Друкарня газеты «Звязда», Менск, Савецкая, 63.

Уп. Галоўлітбела № К—4490.